The Lithuanian Daily News
1840 SO. HALSTED ST., CHICAGO
Telephone, Canal 1806

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
1840 SO. HALSTED ST., CHICAGO
Telephone, Canal 1806

PIRMAS LIETUVIU DIENRAŠTIS AMERIKOJE

Vol. III | KAINA, 2c | Chicago, Ill., Pětnyčia, Vasario-February 18, 1916 | PRICE, 2c, | 101 | No. 41

Entered as Second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

"Tėvynė"
3307 W30th st

100,000 TURKU SUIMTA ERŽERUME

1000 kanuolių teko rusams turkų tvirtoveje

Turkai bėga link Trebizondo

Anglai bijosi airių sukilimo

Rusų hydroplanai sugriovė turkų portą

Švedija kviečia Ameriką talkon ginimui teisių

100,000 TURKŲ PAIMTA ERZERUME.

PETROGRADAS, vas. 18. — "Pravitelsviennyj Viestnik" skelbia, kad rusai Erzerume suėmė net 100,000 turkų kareivių nelaisvėn.

Taip gi atimta vilš 1000 kanuolių. 467 kanuolės buvo išlaukiniuose fortuose, 374 — viduriniuose fortuose ir 200 laukų kanuolių pačiame Erzerume.

Petrogradas delei paėmimo Erzerumo tiesiog šelsta iš džiaugsmo.

Įėjus rusams į Erzerumą miestas daugelyj vietų degė ir gaisras nuolat plėtojosi.

TURKAI BĖGA LINK TREBIZONDO.

LONDONAS, vas. 18. — Likučiai turtų armijos, pražudžiusios Erzerume apie 100,000 belaisvių ir virš 1000 didžiųjų kanuolių, skubiai bėga per kalnus linkui Trebizondo, svarbiausio Mažosios Azijos forto Juodose jurose. Juos vėjasi rusai kurie irgi galbut neužilgo pasieks tą portą.

Visur talkininkai Mažojoj Azijoj pradėjo smarkų mušį, kad kuolabiausiai pasinaudojus svarbia rusų pergale, kuri jau spėjusi atsiliepti ant turkų.

ANGLIJA BIJOSI AIRIŲ SUKILIMO.

Daromos kralos, 10 laikraščių uždaryta. Rasta arsenalas.

LONDONAS, vas. 18. — Anglijos valdžia yra labai susirupinusi Irlandijo. Airiai netik šaltai atsineša prie, bet ir susekta, kad tarp airių yra varoma prieš valdžią agitacija.

Cenzoriai praleidžia laikraščiuose žinias, kurios kelią tarp gyventojų neramumą. Centru prieš-valdiškos agitacijos yra Dublinas.

Nors Airijoj yra 2,192,050 vyrų, bet vos 85,000 jų įstojo į kariuomenę. O Imigracija į Ameriką taip užaugo, kad prisiėjo ją sustabdyti.

Policija padarė pas airius daugybę kratų ir bėgyje pastarųjų kelių savaičių liko uždaryta mažiausia 10 laikraščių.

Iš Dublino pranešama, kad Sinn-Fein organizacija pradėjo varyti tokią smarką agitaciją prieš valdžią, kad prisiėjo griebties aštriausių priemonių.

Padarius kratą grafo Markievicz namuose, Dubline rasta laiškai, iš kurių susekta arsenalas.

Policija bedarydama kratas Great Brunewick gatvėje, Dubline, daugelyj namų rado daugybę šautuvų, revolverių, amunicijos ir net du kulkasvaidžiu.

VISAI SUGRIOVĖ TURKŲ PORTĄ.

LONDONAS, vas. 18. — Iš Petrogrado pranešama apie didžiausį ir pasekmingiausį užpuolimą ant miesto iš oro, kuriame liko visai sugriautas Turkijos portas Mažojoj Azijoj.

Rusų hydroplanai lydėjusie torpedinius laivus užpuolė ant svarbaus turkų anglinio porto Zunguldeik, kurio apielinkėse yra turtingos kasyklos ir geležinkeliai.

Iš miestelio po bombardavimui iš oro liko vien griuvėsiai. Namai, sandėliai, laivai, viskas sunaikinta arba bombomis, ar nuo jų kįlusiais gaisrais.

VĖL GRĖSIA PITVINYS HOLANDIJAI.

AMSTERDAM, vas. 18. — Didelė vilnis ardo užtvaras ir grėsia užlieti du miestu. Šimtai žmonių dieną ir naktį dirba ant užtvarų, kad tik neleidus vandeniui persiveržti per užtvaras.

Pereitas potvinys Holandijoj pridarė nuostolių už $100,000,000.

VOKIETIJA ATSIPRAŠĖ.

HAAGA, vas. 18. — Vokietija atsiprašė prieš Holandijos valdžią už torpedavimą holandų laivo Artemis ir sutinka atlyginti už nuostolius.

GAISRE ŽUVO 9, SUŽEISTA 50 ŽMONIŲ.

MEXIA, Tex., vas. 17. — Mexia Opera name seredos vakare buvo parengta metinė mokyklų paroda. Atlankė ją daugybė žmonių-vyrų, moterų ir vaikų. Ir kaip tik tuo laiku kilo gaisras. Pasidarė panika. Pasekmėje 9 žmosės žuvo, o į 50 sužeista. Sudegė begelbėdami vaikus ir du mokytojai. Nuostolių gaisras pridarė į $100,000 dolerių.

CRONES IŠPAŽINTIS.

NEW YORK, vas. 17. — Laikraštis New York Time sakosi aplaikęs laišką nuo Jean Crones, kuriame pastarasis, jei tik laikraštis nemeluoja, prisipažįs ta bandęs nunuodyti daugiau, kaip 100 žmonių Mundelein'o vakarienėje. Pasak to laikraščio padavimo, Crones praneša, kokius nuodus jis pavartojęs savo užmanymui ir kiek daug. Toliaus (Crones buk taipgi pranešęs, kokiu budu jis pabėgo. Da kalbamas laikraštis paduoda, kad Crones išreiškiąs pasigailėjimą, jog jo triusas nepavykęs ir pasitikėjimą, jog kitą sykį jis turėsiąs pilną pasisekimą. Crones, sakoma, nešiojasi su savim peilį ir revolverį ir kokios ten eksploduojančios menepasiduoti lengvai į policijos nepasiduoti lengvai policijos rankas.

NEW YORK, vas. 17. —Gairas trijų didelių anglų laivų ir 37 valčių Brooklyno prieplaukoje pridarė nuostolių išviso nuo 3 iki 4 milionų dolerių.

MASKVOJE į ligonbučius atvežta 168 nusinuodiję, *kuriems* suteikta pagelba. Tardymas parodė, kad ligonių apsinuodyta duona, kurią kepant buvo primaišyta perdaug mėlynojo akmenėlio, kad greičiau inrugtų.

WASHINGTON, vas. 17. — Kadangi Carranzos valdininkai negauna algų ir turi kone badauti, tai jų tarpe auga vis didesnis nepasitenkinimas Carranza. Laukiama, kad greitu laiku Mexikoje gali kilti nauja revoliucija.

ŠVEDIJA RAGINA AMERIKĄ GINTI LAISVĘ JURŲ.

WASHINGTON, D.C., vas. 18. Švedija formale nota kreipėsi į Suv. Valstijas, kviesdama prisidėti jas prie Švedijos ir gal kitų neutralių šalių bendram apgynimui savo teisių juroje.

Švedija kaltina Angliją peržingime tarptautinių teisių, užgriebiant laivus, ypač užgriebiant krasą tarp Švedijos ir Suv. Valstijų.

Anglija be jokio atsižvelgimo laužo tarptautines teises ir nori jas visai atimti nuo neutralių šalių.

OMAHA, Neb. — James Murray, šoferis užmuštas, 1 žmogus sunkiai ir keli lengviau sužeisti gatvekariui susidurus su sunkiuoju vežimu.

FREEPORT, Ill.—Ezra Sandmeier pašovė savo buvusią pačią, jos seserį ir kaimyną, paskui ir pats nusižudė.

SYRACUSE, N. Y.—12 žmonių sužeista nusiritus gatvekariui nuo kalno.

TORONTO, Ont., vas. 17.— 1 žmogus žuvo, 2 sunkiai sužeisti gaisre, sunaikinusiame American Club.

MIDLAND, Mich., vas. 17. — Du žmonės žuvo gaisre sunaikinusiame didelę dalį Midland miestelio. Nuostoliai seikia 80,000 dolerių.

BOSTON, Mass., vas. 17. — Vienas žmogus pranešė Bostono policijai, kad seredos vakare (16 vas.) apie 11 val. jisai matęs Crones'į Bostone. Vietinė policija sujudus.

Kun. Schmidt nužudytas šiandien

NEW YORK, vas. 18. — Rymo katalikų kunigas Hans Schmidt, kuris nužudė savo meilužę Oną Aumuelleriutę ir jos lavoną šmotais įmenė į Hudson upę — 1913 metais, šiandien bus nužudytas elektros kedėje Sing Sing kalėjime.

Darbininkų Judėjimas

40 sužeista streiko riaušėse

NEW LONDON, Conn. —Susirėmime streikuojančių Central Vermont prekių prieplaukoj iškrovėjų su skebais apie 40 žmonių liko sužeista. 11 sužeistųjų guli ligonbutyj.

GELŽKELIO DARBININKŲ STREIKAS.

NEWBURGH, N. Y. — 2,500 darbininkų, dirbusių prie pravedimo ir taisymo West Shore geležinkelio tarp Weehawken ir Ravena sustreikavo, reikalaudami $2 į dieną (vieton $1.75), 9 val. darbo dienos ir k.

Sustreikavo ir Hudson šakos N. Y. Central galežinkelio darbininkai. Tuoj sustreikuos ir Erie darbininkai.

SUSTREIKAVO VAIKŲ RUBŲ SIUVĖJOS.

BAYYONNE, N. J., vas. 17. — 125 mergaitės, vaikų rubų siuvėjos, sustreikavo trijose firmose, reikalaudamos pakelimo algos ir 54 val. darbo savaitės. Streikas palietė Brooks Bros., Sweiner ir Goldstein and Barschowsky dirbtuves.

Darininkės buvo neorganizuitos, bet darbo sąlygos buvo tokios blogos, kad jos pačios pakvietė unijos organizatores, tuoj visos įstojo į juniją ir paskelbė streiką.

Vietos socialistai kaip įmanydami stengiasi pagelbėti streikierėms laimėti strekią ir tikimąsi, kad jis bus laimėtas.

CHICAGO. — Sustreikavo Consumers Co. ledo kirtėjai ant Calumet ežero delei jų maitinimo vien tik sudyta kiauliena. Darbininkai gaudavo, $1.75 į dieną ir valgį, bet valgyti duovien davo tik sudytą kiauliena.

Kompanija dabar jieško skebų, kurie nieko nesakytų už tokį prastą valgį.

Policija saudė į streikierius

NEW YORK. — Bliss Co., Brooklyne darbininkai, išdirbantįs amuniciją del Suv. Valstijų sustreikavo reikalaudami pakelimo mokesties 10c į valandą. Darbininkai neorganizuoti ir tik dabar bandoma juos visus suorganizuoti.

Streikieriai, kurie buvo susirinkę Kornfeld's svetainėje ir poromis grįžo namo, kuomet jiems kelią užstojo policija ir liepė sustoti. Jie to nepaklausė ir vienas policijos perdėtinių liepė šaudyti. Policistai paklausė ir į streikierius paleido apie 60 šuvių.

Streikieriai pabėgo palikdami ant šalygatvio 8 sužeistuosius. Vienas streikierius, Paul Knowish, 27 m. sunkiai sužeistas.

Policistų vežimas, važiavęs šaudytojams į pagelbą, apvirto ir penki policistai liko sužeisti.

20,000 STREIKIERIŲ GRĮŽO PRIE DARBO.

NEW YORK, vas. 17. — 20-000 moterų jekių ir dresių siuvėjų, paskelbusių generališką streiką vakar sugrįžo į darbą. Keli tukstančiai darbininkių sugrįžo prie darbo panedėlyj ir utarninke. Streikas pilnai laimėtas.

Likusios irgi tuoj sugrįš į darbą, nes visos kompanijos baigia taikinties su unija.

CUKERNIŲ DARBININKAI LAIMĖJO LONG ISLAND'E

NEW YORK. — 12,000 darbininkų International Sugar Refining Co., Long Island City dirbtuvėje laimėjo streiką ir grįžo prie darbo.

CLEVELAND, OHIO.

Vasario 10 d. sustreikavo Swift & Co. darbininkai—bučeriai. Vasario 4 d. tos kompanijos darbininkai pareikalavo algų pakėlimo, kompanija žadėjo atsakyti bėgyje penkių dienų. Kadangi praslinkus paskirtam laikui kompanija nepanorėjo taikintis su savo darbininkais, tai pastarieji nutarė mesti darbą. 10 d. vasario veik visi tos kompanijos darbininkai metė darbą ir paskelbė jai streiką. Liko tik keli lenkai ir negrai, kurie ten pat ir nakvoja. Darbininkai reikalauja pakelti algą iki dešimto nuošimčio, t. y. — 10 ant kiekvieno dolerio. Be to reikalaujama 40 valandų darbo (į savaitę) vasaros metu.

Šiuo norime persergėti savo draugus Chicagos bučerius—nevažiuokite į čia! Neikite pagelbon musų ponams, kurie nori atimti mums paskutinį kąsnį duonos! Padėkite mums, o mes, reikalui atėjus, neužmiršime jusų. *Bučeris.*

Albanijos svarbiausias miestas Scutari prie to paties vardo ežero, kurį kiek laiko atgal paėmė austrai.

Lietuviai Pabėgėliai Sibire

Iš tolimo Sibiro. Daugel musų brolių lietuvių yra apleidusių savo gimtinę Lietuvos tėvynę, del karo priežasties. Musų seselės ir broliai lietuviai gal niekad ir nepamąstė apie tolimus Rusijos miestus, ir tolimus Sibiro raistus, bet štai užėjus karo šmėklai, išgirdus kulkų švilpimą, armotų trenksmą, kada pajuto, kad jau gyvenamosios triobos griuna, degą ir jau gręsia mirties pavojus, tuokart apleido savo mylimą tėvynę ir pasileido patįs nežinodami kur. Dabar rados išblaškytais po visus kraštus.

Dabartinis musų pabėgėlių padėjimas, ypač tolimam Sibire, labai vargingas. Štai jau artinas šaltas žiemos laikas, bet jų yra daugel apiplyšusių, neturi kuo šiltai apsivilkti, ir pinigų neturi, užsidirbt gi nėra kur, nes labai sunku yra gauti darbas, ypač žiemos laike, o jeigu ir gauna tai menkas uždarbis, kad negalima su šeimyna pragyventi. Tokių gi yra nemažai. Užvis sunkiaus Sibire Lietuvos mergaitėms; jom tai amžinas vargas. Teko man su jom nesykį pasikalbėti lietuviškai. Išgirdusios savo prigimtą kalbą labai pradžiugo, kad tai esama ir Tomske lietuvių, su kuriais esą galima susikalbėti. Musų mergaites tuojaus galima pažinti nuo apdaro ir nuo viso apsiėjimo. Jos daug padoresnės už čia buves. Musų moterėlės ir mergaitės sako, kad tik karas pasibaigtų, tuoj grįžtumėm savo kraštan, savo gimtinėn Lietuvon. Ten ir oras daug šiltesnis, ir kraštas daug sveikesnis, ir žmonės daug meilesni, net ir saulutė daug aiškiau šviečia. Kaip tas paukštelis, išmestas iš savo gimtinio lizdo, nuliudęs skrajoja po erdvės platybes, negaudamas ramios vieelės, taip ir musų broliai lietuviai nebetekę savo gimtinės, vaikšto nusiminę po tolimus kraštus, negaudami tikros ramybės.

Štai gavau aš laišką iš Petrogrado nuo vienos pažįstamos Kauno gub.; štai ką ji rašo: tarnauju pas ponus, darbas tai begalinis, kad nėra kada ir laišką parašyti. Bažnyčion irgi retai išleidžia. Vienai rusų tarpe ilgu, liudna. Kad nors turėčiau kokią lietuvišką knygutę ar laikraštį pasiskaityti, tai visgi nusiraminčiau nors kiek. Nors eina Petrapilyj vienas lietuvių laikraštis, bet tik prie bažnyčių jį tegalima gauti, man gi bažnyčion tankiai negalima išeiti, 1 kartą ar du į mėnesį; taip ir reikia lindėti ir laukti ateinant geresnių laikų.

Musų jaunimo daugybė yra suvažiavusio Petrapilin, bet katrą neužklausi gauni atsakymą, kad geriaus butumem padarę nevažiavę iš namų, nes ten ir mirtis butų daug malonesnė. Kiti vėl rašo: kai buvom namie Lietuvoje, tad kaip budavo malonu, linksma. Rengdavom lietuviškus vakarus, pasilinksminimus, dainuodavom numylėtos Lietuvos tautines dainas; vasaros laike, ypač šienapjutei užėjus, kaip tai malonu budavo darbuoties su grėbleliu rankose ir dainuoti...

Eisiu į pievelę
Prie žalio šienelio.
Ten prie linksmojo darbelio
Raminsiu širdelę.

Bet šios vasaros laike nebesigirdėjo dainų garso, vientik armotų trenksmas ir šautuvų tarškėjimas... Kareivis *P. Vilas.*

VLADIVOSTOKAS. Kas dieną čia atkeliauja apie 20—50 šeimynų pabėgėlių, tarp jų nemaža ir lietuvių. Pabėgėliai talpinami kazarmėse, kur jų yra jau arti 500 žmonių. Daug pabėgėlių per Vladivostoką keliauja Amerikon, ypač lietuviai. Kelias ir maistas lig San Francisco per Jokagamą kąštuoja arti 200 rub.; be to, reikia dar turėti bent 100 rub. atvažiavus Amerikon. Daugumas keleivių—žmonės neturtingi, tad vietiniai lietuvių kolonijai tenka jiems padėti.

Matydami didelį vargą Vladivostoke apsistojusių pabėgėlių lietuvių ir tų, kuriems butinai reikia keliauti toliaus, vietiniai lietuviai nori steigti draugiją ir įdavė karo gubernatoriui prašimą patvirtinti jos įstatus. Ji vadinsis "Lietuvių Tolimųjų Rytų Draugija materijalinei, moralinei, kulturinei pagelbai teiktį pabėgėliams lietuviams."

Kol kas atsakymo dar neturime, bet tikimės greitai gausią.

A. VITKAUSKO TEATRALE K-U-O-P-A Hull House Teatre 800 S. Halsted st., kamp. Polk g.

NEDĖLIOJ, 20 VASARIO, 1916 **MIRTŲ VAINIKAS**

Scenoje statoma: VEIKALAS IŠ GYVENIMO 4 atidangose

Rolę Privat Docento Vlado loš Artistas A. VITKAUSKAS.

Laike antraktų koncertuos parinktus tam tikrus koncertinius veikalus Pocius
Pradžia koncerto 6:45 val. vak. **Pradžia veikalo 7 val vak.**

Vietos teatre numeruotos ir apribuotas skaičius tik 250.

Likusieji bilietai parsiduoda Olszewskio, Tananevičio bankuose ir Naujienų redakcijoje.

Kainos 50c, 75c $1.00.

A. VITKAUSKO Teatralės Kuopos Administracija.

PAJIEŠKOJIMAS.

Meldžių "Naujienų," "Lietuvos," "Kovos," "Laisvės," "Keleivio" ir "Dilgėlių" Redakcijų patilpinti sekamą pajieškojimą: Aš *Jonas Novasaitis, No.* 16619 *Buttow-Pommern-Deutschland, Kriegsgefangenen Lager,* paeinąs iš Marijampolio, Suvalkų gubernijos, jieškau savo tikrų brolių Antano ir Petro Navosaičių, kurie gyvena Amerikoje, Wilkes Barre, Pa. Meldžių taipgi atsiliepti ir švogerius — Kazimierą Lučauską ir Stanislovą Devilevičių. Meldžių iš visų pinigiškos pagelbos. Siųsti pinigus meldžiu augščiau paduotu adresu.

P. S. Aš, Juozas Rimša, nuo vardo draugų nelaisvių sveikinu p-ną P. Grigaitį ir visus draugus.

"Naujienų" Redakcija gavo du lenkų kalboj rašytų laiškų. Vieną jų rašo Jan Jasionowski, No. 27025, Kriegsgefangenen Lager. Buttow-Pommern-Deustchland; antrą — Wladas Jedynski, No. 16391, insp. VI, Act. (Pastaruoju du laišku pasiųsta lenku laikraščių redakcijom. "N." R.)

APSIŽENIJIMAS.

"Yra sakoma, kad priešingų pobudžių žmonės sudaro geriausias poras ženyboj."

"Ir aš tam tikiu, todel ir jieškau merginos su pinigais."

NAUJIENŲ SPAUSTUVĖ

P-a-d-i-r-b-a P-u-i-k-i-a-i G-r-e-i-t-a-i i-r P-i-g-i-a-i

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

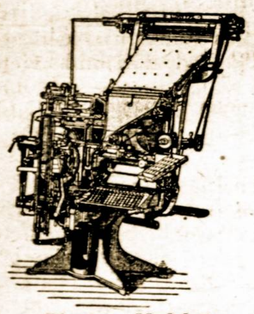

Linotype Model 5
Raidžių rinkimui mašina

Plakatus, visokio didžio posterius, įvairius cirkuliorius, spalvuotus darbus, kalendorius, knygas, laikraščius etc.

KONSTITUCIJOS - TAI MUSŲ SPECIALIŠKUMAS

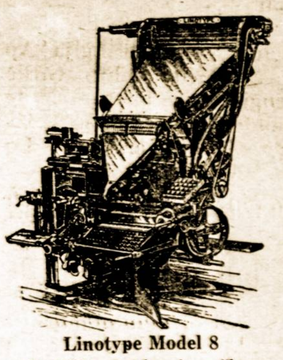

Linotype Model 8
Raidžių rinkimui mašina

NAUJIENŲ SPAUSTUVĖ ĮRENGTA PAGAL PASKIAUSIĄ MADA

Ji turi šias mašinas: Semi Rotary presą, kokio neturi nei viena kita lietuvių spaustuvė; Miehle presą; du Gordon presu; dvi Linotype (raidžių rinkimo mašinas) ir kitas, gražiam ir greitam darbo atlikimui, mašinas ir įrankius.

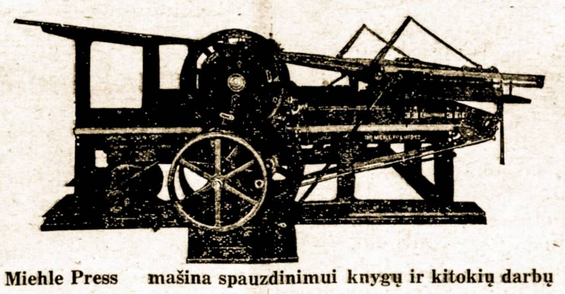

Miehle Press mašina spauzdinimui knygų ir kitokių darbų

NAUJIENŲ SPAUSTUVĖ pripažįsta Lietuvių Zecerių Sąjungą Am. (Lith. Typographical Union of Am.), vartoja jos labelį ir todel laiko vien tik unijistus, patyrusius darbininkus, delei ko ir darbai, padaryti "Naujienų" Spaustuvėje, visuomet užganėdina kostumerius.

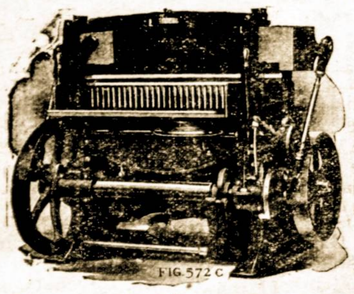

Oswego cutter, ∠ mašina pjovimui popieros.

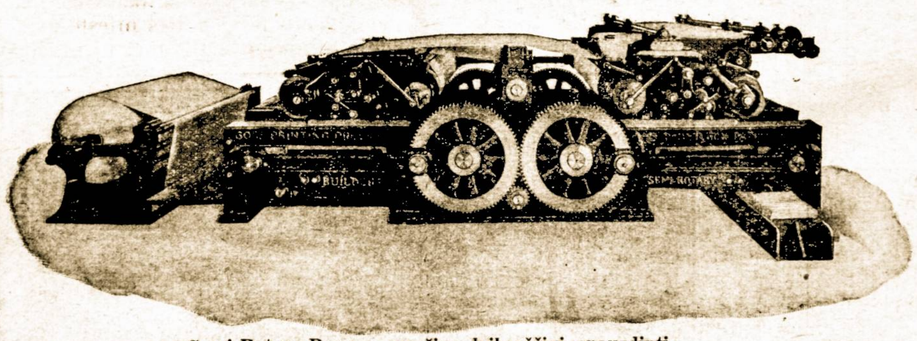

Semi Rotary Press, — mašina laikraščiui spauzdinti.

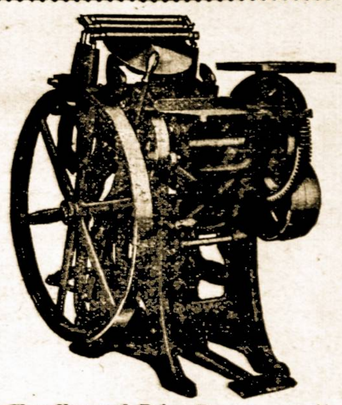

Chandler and Price Press, — mašina del smulkių darbų

NAUJIENŲ spaustuvėje dirba daugiau darbininkų, negu kokioj-nors kitoj lietuviškoj spaustuvėj Amerikoj.

Taigi, kurie norite, kad jųsų darbai butų padaryti tinkamai, paveskite juos atlikti NAUJIENŲ UNIJINEI SPAUSTUVEI. L.T.S. 101

NAUJIENOS 1840 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

Musų korespondentų pranešimai.

WESTVILLE, ILL.

Šis-tas.

Pereitoje savaitėje vietos anglų laikraščiuose tilpo žinutė, kurioje sakoma, kad neužilgio žada atidaryti anglies kasyklas. Minėtos kasyklos jau 3 metai stovi uždarytos. Pirmiau jas vadinta "Dering No. 4." Dabar atpirkusi jas Peabody Coal Co. Sakoma, kasyklos atsidarys ateinančiame mėnesyje. "Duok dieve," sako lietuvių patarlė; sutinku su ja ir pridedu — visgi keliatas žmonių gaus darbo.

Pastaruoju laiku kasyklose išdirbama pilną laiką — po 6 dienas į savaitę. Tik nežinia, ar ilgai... Darbo čia pakankama, bet naujai atvykusiam darbas sunku gauti....

Vasario 10 d. čia pasimirė Jurgis Mikuta — 40 metų amžiaus. Vėlionis priklausė prie dviejų lietuviškų draugijų ir vienos anglų. Buvo senas šios šalies gyventojas ir neprigulmingos parapijos narys. Palaidota jis tautiškose kapinėse. Paliko moterį ir 5 vaikus.

Vasario 12 d. šv. Jurgio draugija parengė vakarą. Nors vakaras parengta "pėdės" dienoje, girtų tečiaus buvo nedaug. Tik prieš pat pabaigą iškilo maža "karė." Vienas "kovotojų" liko nustumtas laiptais. Suprantama, nemažai susibombardavo...

Šiaip vakaras užsibaigė gana ramiai.

Vietinė moterų draugija "Apšvieta" pradeda veikti. Girdėt — rengiasi prie teatro. Moterįs mano pastatyti trijų veiksmų tragediją "Kerštas." Lošimas įvyks 12 d. kovo.

Laimingo pasisekimo, sesutės! *Senio Brolis.*

ROCKFORD, ILL.

Vietos lietuvių atidai.

LSS. kp. turi savo knygyną, kuriame kiekvienas gali gaut pasiskaitymui įvairių knygų. Imantįs skaitymui knygas, suprantama, turi užsistatyt kauciją. Knygynas randasi 319 E. State St. Atdaras kiekvieną nedėldienį nuo 1 iki 3 val. po pietų. Be to, knygynas buna atdaras kiekvieno mėnesio pirmą ir antrą pėtnyčią — nuo 7 iki 10 val. vakare. Atsilankiusiejii, apart pasiskaitymo, gali gaut ir nusipirkti įvairių knygų. Be to, pas knygių V. V. Vosylių galima duoti visokių spaudos darbų — jis mielai jums patarnaus. Abelnai visuose reikaluose kreipkitės minėto agento vardu. Jis užrašinėja sekamus laikraščius: dienraštį "Naujienas," "Kovą," "Keleivį," "Laisvę," "Naująją Gadynę" ir "Šakę." Adresas: V. V. Vosylius, 523½ So. 1st St.

LSS. kp. knygyno *Komitetas.*

SPRING VALEY, ILL.

Vasario 6 d. augštesnėsės mokslainės salėje kalbėjo garsus advokatas — Clarence S. Darrow temoje: "Karė Europoje." Kalbos turinio aš negaliu paduoti, nes menkai suprantu anglišką kalbą, bet kiek aš galėjau suprasti, tai socialistai vargiai buvo patenkinti minėta jo kalba, nors pati kalba buvo gana gyva ir įspudinga. Klausytojai buvo daugiausia biznieriai ir turtingesni žmonės; prastų darbininkų buvo vos keli. Apart kalbos buvo dainuota: soprano ir baritono—solo, pritariant pianui. Labiausia sujudino publiką jaunutis vaikas — Israel Smith — iš Ladd, Ill Grojo jis ant smuiko. Publika nenorėjo paleisti jį nuo pagrindų, nes daugumą tokį puikų smuikos balsą išgirdo vos pirmą sykį savo gyvenime.

Liudna, kad dauguma darbininkų snaudžia, nesirupina apie ateitį, kuomet kapitalistai jieško naujų progų juos išnaudoti.

Jau mėnuo laiko, kaip rupesniu W. Hawthorne surengtos lekcijos atsibuna kiekvieną nedėldienį po pietų augštesnėjėj mokslainėj, Spring Valley, bet darbininkų klausytojų mažai ateina. Kalbėtojai kviečiami pirmeiviai ir laisvų pažiuru.

Vetiniai lietuviai socialistai guodžiasi, kad lietuviai darbininkai mažai rupinasi savo gyvenimo reikalus suprasti: nedaug sueina prakalbų klausytųs, bet sulyginus lietuvius su anglais — musų miestelio lietuviams reik pripažinti pirmybę. *A. K.*

MUSKEGAN, MICH.

Vos dvi savaiti, kaip čia susitvėrė LSS. kuopa, bet jau spėjo pasižymėti. Štai 13 d. sausio, kuopos mėnesiniame susirinkime draugo J. Stasiuno namuose, draugė O. Stasiunienė įnešė, kad kuopos nariai neužmirštų badaujančių Lietuvos žmonių. Sumanymui draugai pritarė ir netik patįs aukavo kiek galėdami, bet išrinko ir tam tikrą komitetą, kuris vaikštinės po vietos lietuvių stubas ir rinks aukas badaujantiems musų broliams Lietuvoje. Komisijon įėjo šie pasižymėję savo gabumu draugai: A. Aviža ir J. Bagdonas. Linkiu jiems kuo geriausio pasisekimo.

Aukautojų vardai bus paskelbta vėliau, "Naujienose" ir "Laisvėje" kada užsibaigs kolektavimo darbas. Aukos bus siunčiamos Lietuvos Šelpimo Fondan. Todel, vietos lietuviai, aukaukite kiek kuris išgalite tam prakilniam tikslui. Jųsų skatikai šelps nelaimingus musų brolius Lietuvoje. Jie rasi išgelbės nevieno tėvą, brolį ar seserį nuo baisios bado mirties.

Pagalios noriu pasakyti keliatą žodžių apie tulus musų miesto fanatikus, ypač moterėles. Kuomet susitvėrė vietinė LSS. kuopa, tai atsirado tokių "pabožnų" moterėlių, kurios užsimanė išvyti iš kambario savo įnamius, prisirašiusius prie kuopos. Be to, jos atsižymi nepaprastu narsumu — deginant "bedieviškus" laikraščius. Kuopos nariai tečiaus nepaiso to fanatikų darbo. Jie gali rast daug tinkamesnius kambarius pas kitus žmones.

Draugai, nepaisykime fanatikų užsispyrimo, bet dirbkime del savo ir visos žmonijos labo! *M. P.*

ST. LOUIS, MO.

Vasario 12 d. vietinė Saldžiausios Marijos Širdies draugija parengė vakarą. Vakaras gana smagus, tik negera, kad jame buta perdaug vaikų. Jie, reikia pasakyti, darė daug nemalonumo suaugusiems. Tėvai, turėtų žinoti, kad baliai ir abelnai pasilinksminimo vakarai yra rengiami ne tam, kad padarius iš jų savotiškos ryšies "vaikų turgų."

Šiaip vakaras užsibaigė gana tvarkiai. Buta tulų nesmagumų su drapanomis: kai-kuriems sumainyta kepurės ir tt. Bet tai atleistina — klaidos visiems pasitaiko.

Žmonių atsilankė apie 150. *Jonytis.*

CLEVELAND, OHIO.

S. L. A. 14 kp. parengtame vakare prisiminta apie šelpimą musų brolių Lietuvoje. Susirinkusiems buvo paaiškinta, kad gali aukauti kokiam tik nori fondui — aukos bus pasiųsta sulig aukautojų noro. Susirinkusieji mielai pritarė tam sumanymui ir paaukavo sekantiems fondams: Lietuvos Gelbėjimo, Autonomijos ir Lietuvos Šelpimo Fondui. Aukavo šie:

A. B. Bartoševičius $5.00; J. Rudzevičius, K. Jankevičius, M. Paliokas, A. Urbonas, J. Bagdonas, M. Švarpa, J. Plerpa, A. Laurinčikas, V. Rimanskis, J. Zvalskas, P. Zaborskis, J. J. Žilinskas — po $1.00; J. Putiskas, L. P. Baltrukonis, P. Paluckas, A. Virbickienė, J. Pečulis, K. Petraitis, A. Kranauskas, P. Šukys, S. S. Zaborskis, A. Šimkunas, J. Eidukevičius, J. Alekna, J. Grite, J. M. Šernas, J. Montvila, P. Kaminskas, J. Zeunis, T. Neura V. Staupas, P. Urba, P. Vilimaitis, J. Petronis, S. Martinkevičius, Nežinomas po 50c; F. Spudys 45c; R. Kruopis, A. Uselevičius, P. Plungis, V. Jankauskas, A. Janulionis, M. Jusaitukė, E. Raizienė, K. Vačionis, A. Malzbertis, P. Urbonas, J. Lipskis, K. Aksomaitis, J. Tumosa, K. Bagdonas, J. Valentukonis, P. Strumbrys, K. Gugis, A. Praškevičius, V. Stuguris, J. Kolanis, V. Kazlauskas, P. Grigalius, J. Navickas, D. Klenka, J. Virbyla J. Moskevičius, S. S. Paliulionis — po 25c Viso— $34.95. Smulkių— $3.06. Viso sykiu $38.01. Aukos pasiųsta Lietuvos Gelbėjimo Fondui.

J. J. Žilinskas $1.50; V. Jankauskas 30c; P. Nemura 50c ir J. Szulca 25c. Viso $2.55. Aukos skirtos Lietuvos autonomijos reikalams. Pasiųsta Liet. Aut. Fondan.

J. Šimoliunas, H. Petronis ir V. Skinys po 50c; J. Žilinskas, J. Naujokas ir P. Dauderis — po 25c. Viso $2.25 Aukos skirta Lietuvos Šelpimo Fondui. Pasiųsta per "Naujienų" redakciją. *J. J. Žilinskas.*

(Pinigai $2.25 gauta ir pasiųsta sulig paskyrimo. Rel.)

GRAND RAPIDS, MICH.

Vasario 11 d. vietinis L. Š. Fondo komitetas parengė balių naudai nukentėjusių nuo karės. Balius atsibuvo Lietuvos Sunų Draugijos svetainėje. Buta ir skrajojančios krasos. Pirmą dovaną laimėjo p-lė J. Giliukė — gyvų gėlių buketą. Antrą — p-lė O. Daukšiukė. Abelnai, vakaras pavyko neblogiausia. Rengėjams, manoma, liko $24.00 gryno pelno.

Reikia pasakyti, kad Lietuvos Sunų Draugija aukavo tam tikslui svetainę, t. y. davė uždyką. — Dabar vietinėje L. Š. Fondo komiteto kasoje randasi $29. Komitetas žada tuoj pasiųsti tuos pinigus Lietuvos Šelpimo Fondo iždininkui p. Šidlauskui. Smagu, kad ir musų mieste lietuviai neužmiršta taip svarbaus reikalo.

Visai kitaip tečiaus elgiasi musų "tautiečiai." Vienas toks "tautietis" — korespondentas, p. A. M. Virbalis, "Lietuvos" nr. 6 rašo, kad, girdi, tik jie tesirupina nukentėjusių nuo karės šelpimu. Socialistai, pasak to pono, renką aukas tik lėšų padengimui ir tt. To pono korespondento akįs nebijo šviesos, jeigu jis išdrįsta rašyti į laikraštį tokius niekus. Tiesa, yra sakoma, kad popiera kantri. Vienok jis turėtų žinoti, kad neteisingai daromi priekaištai netiek kenkia jo priešams, kiek pačiam priekaištininkui.

Turiu pasakyti, kad vietinė LSS. 51 kp. netik savo susirinkimuose ir įvairiuose pasilinksminimo vakaruose renka aukas, bet turi išrinkus specialę komisiją, kuri susivienijo su tokiomis pat L. S. D. Sim. Daukanto Dr-jos komisijomis ir veikia bendrai. Tuo budu tasai "Lietuvos" korespondento priekaištas yra netik baisiai negudrus, bet sykiu ir nežmoniškas. — Žmonės, kurie patįs atsižymi neveiklumu — jieško kituose to neveiklumo. Patarčiau tam ponui išsiimti iš savo akies rąstą, paskui jam nereikės jieškoti kito akyse šipulio.

Oh, jųs, "tėvynainiai!" *S. Varpelis.*

SIOUX CITY, IOWA.

"Naujienų" nr. 33 tilpo p. Onos Vaiko korespondencija. Joje aprašoma L. T. M. D. D. vakaras 30 d. sausio. Nežinia, kodel ten nepiminėta ir antrojo veikalo, butent "Amerika Pirtyje" aktoriai. Noriu pasakyti, kad netik "Valsčiaus Sudas," bet ir "Amerika Pirtyje" buvo atligta kuo geriausia. P. Putrimas, siuvėjo rolėje, J. Sedelskis, žydo-pirklio rolėje, A. Saladžius, Bekampio rolėje, J. J. Stralis, piršlio rolėje — visi buvo kuo atsakančiausi savo užduočiai.

Abelnai, tiek vieno, tiek antro veikalo lošėjai labai pasižymėjo prieš kitus lietuvius. Sioux City lietuviai ilgai paminės aną vakarą. *Lietuvos Jaunikaitis.*

BINGHAMTON, N. Y.

Tulas "Draugo" korespondentas, pasislėpęs už socialisto kaukės, sako pamokslą man ir "Naujienų" redakcijai. Nenorint prisimena anas pikčiurna žydelis, kuris pats muša ir pats rėkia. Juk ne kas kitas, kaip tik susirinkimo pirmininkas ir pakėlė tą liarmą, — korespondentas tečiaus nesigėdi primesti jį "cicilikams." O kal to reikalauja "katalikų jausmai?"

Kad klerikalai tamsųs, nemandagųs ir triukšmadariai, apie tai liudija antras panašus atsitikimas iš to paties miesto. Štai 7 d. vasario, laikytame parapijonų susirinkime kilo nemažesnis triukšmas del tulo parapijono bilos už nakvynę, valgį, baksą alaus ir tris bonkas degtinės. Tame vakare į Fred Huttos svetainę neatėjo nė vienas socialistas, bet vaidai buvo nemažesni kaip 23 d. sausio. Nusiraminta tik tuomet, kada atmokėta pusė bilos; kitą dalį sutiko atmokėti kokie ten komitetai, kurie, matoma, padėjo tuštinti tą skystimėlį....

Žiurėsime, ką dabar apkaltins kaukinis "Draugo" "socialistas." Aš norėčiau manyti, kad už tos kaukės slepiasi koks nors "batiuškos" kazokas, kadangi jis su ypatingu pamėgimu kalba apie tų caro bernų "karžygiškumą." — Taip ir pridera vyrams iš "Draugo!"

Ku—Bu—Do...

WAUKEGAN, ILL.

Mes turime tulą patarlę apie špygos karžygius. Tokie karžygiai niekuomet nesibijo savo priešo: rodo špygą... kišeniuje. Taip pasielgė tulas "Draugo" korespondentas — Paulius Mikenietis. Nr. 6 to klerikalų lapo jis tepa Waukegano chroniką, kurioje pritepta visokių niekų apie Soc. Party Lietuvių skyriaus vakarą. Jis tepa: "Tą patį vakarą antroje svetainėje atsibuvo vakaras Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugijos. Sulošta "Jaunavedžių Naktis" ir "Saliamono Sapnas." Kad persitikrinus, kaip sekasi musų broliams laisviečiams — nukiutinau ir pas juos pasižiurėti. Čia inkėlus koją mane apėmė nykumai. Žmonių tik saujalė ir visi lyg nusigandę Taigi bijodamas, kad ir manęs neapimtų nykumo ir desperacijos liga veikiai išsinešdinau" ir tt.

Nežiurint, kad apgarsinimuose garsinta ir įeinantiems svetainėn buvo duodama vakaro programai, kuriuose aiškiai matėsi, kad vakaras parengta Socialistų Partijos lietuvių skyriaus, tečiaus "atkiutina" toks "Draugo" korespondentas ir išsiliabuoja, kad tai Lietuvos Sunų ir Dukterų draugijos vakaras! Aišku, kad tas "mokytas" korespondentas turėjo "atkiutinti" ant visų keturių.... Blaivu protu žmogus nebutų taip siliabavęs.

Tečiaus, aš nesistebiu: iš tokio "jomarko," kaip anas klerikalų vakars, nieko geresnio ir negalima laukt "atkiutinant."

Toliau tas "bekiutinąs" korespondentas pataria savo sėbrams džiaugtis, kad socialistams nesiseka. Patarčiau jam ir jo klerikališkojo lapo sėbrams, kad dar peranksti: iš didelio džiaugsmo kartais galima susilaukt nemalonaus verkimo. *Antanas.*

WAUKEGAN, ILL.

Sausio 30 d. Socialist Party Lietuvių Skyrius parengė vakarą Liuosybės svetainėje. Lošta, "Saliamono Sapnas" ir "Jaunavedžių Naktis."

Lošėjai savo užduotis atliko kuogeriausia, ypač "Saliamono Sapnas" sulošta labai puikiai. Nežiurint, kad nekurie lošėjai dalyvavo vos pirmą sykį lošime, bet kuomet gerai mokinosi tai savo užduotis atliko gana gerai; nuo darbininkų žmonių daugiau reikalauti negalima.

Publika liko užganėdinta. Žmonių buvo pilnutėlė svetainė. Pelno vakaras davė $87.55.

Tą patį vakarą kitoje svetainėje, buvo taip vadinamas klerikalų "jarmarkas." Jį parengė nesenai iškepta koki ten rymiečių kuopa. Kalbamas "jormarkas" buvo rengiama tikslu pakenkti socialistų rengiamam vakarui, to del kunigėliui ir jo tarnams reikėjo panaudoti visus jų negudrumus, kad gavus daugiau lankytojų. Kunigėlis agitavo bažnyčioje; o vargonininkas ir kiti "veikėjai" bėgiojo pas vietinius biznierius, ubagaudami visokių daiktų, kaip tai: gėrimų, duonos, mėsos ir kur tik ką laimėjo vilko į jormarką." Be to, jie varė labai nešvarią agitaciją prieš socialistų rengiamą vakarą.

Bet tamsybės apaštalai pasirodė silpni prieš susipratusius darbininkus. Pasirodė, kad darbininkai lankosi ir remia darbininkų rengiamus vakarus, o ne kokių ten meškėriotojų "jomarkus." Ir štai koks rezultatus: klerikalų jormarkui svetainė ir visi kiti dalykai nuo biznierių gauta dykai, gi pelno buvo $53.40. O socialistų vakare mažiausias daiktelis buvo apmokėtas, ir tai davė pelno $87.55. Tai reiškia, kad klerikalai turėjo pelno tiek, kiek buvo įplaukų. O socialistai tečiaus turėjo įplaukų apie $300. Jeigu butų nereikėję apmokėti išlaidas, butų likę net $300. Reiškia dusyk daugiau, kaip klerikalams. Be to, socialistai nevarė jokios agitacijos prieš klerikalų "jormarką," kaip tai darė klerikalai.

Iš to tik džiaugtis reikia ir dar smarkiau veikti, nes pasirodo, kad didžiuma vietos lietuvių darbininkų yra subrendę ir moka atskirti klerikalų pelus nuo grudų.

Dabar nekurie iš kunigėlio pastumdėlių biznierių daro naujus plenus. Girdi, daugiau prieš socialistus ir šiaip ne musų plauko draugijas reikia tylėti, nes, girdi, kuomet prieš juos agituoji, tai jie turi dar didesnį pasisekimą. Taip niekas daugiau jiems ir nelieka daryti... Geriau tylėkite vyrai! *Antanas.*

Ar jus esate vienas iš pralošeju?

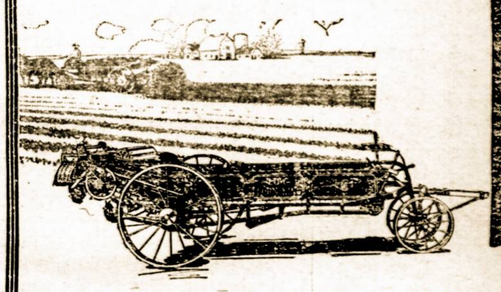

WON HIGHEST AWARD

KARTAIS amerikonai stebiasi, kodel jie gauna tiktai pusę vaisiu iš akro žemes, kada kitose šalyse žmones gauna dusyk tiek. Čionai paduodame vieną priežasti: Daugumas farmeriu šioje šalyje neturi mešlo kratytojaus. Viena kornu valstija pralošė $20,000,000 pereitą metą, per pragaišymą ir menką vartojimą mešlo. Ar Jus esate vienas iš tu farmeriu, kuris prisidejo prie šio pralošimo? Jeigu Jus esate, tai Jums reikalingas mešlo kratytojas.

International Harvester kratytojai **Low Corn King** ir **Low Cloverleaf**—netik budami žemais, tvirtais, pastoviais, paprastais mechanizmoje, su geru traukeju—jie ištikruju pasekmingai mešlą drapsto labai plačiai.

Low Corn King ir **Low Cloverleaf** mešlo kratytojai yra žemi del lengvo užkrovimo ir siaurus ir mažai užima vietos yardę, tvarte arba pievoje. Iš bakso 45 coliu pločio, bile vienas iš šiu kratytoju apdengia lygu plotą žemes 8 pedu pločio ir daugiau, Jis sučedina laiką ir darbą, ir užlaiko ratus ir arklius toli, kad neslystu nuo mešlo pirmiau iškratyto.

Pasimatykite su **I H C** pardaveju apie **Low Corn King** arba **Low Cloverleaf**, kurie Jums tarnaus per daugeli metu. Rašykite mums del katalogo.

International Harvester Company of America
(Incorporated)
CHICAGO USA
Champion Deering McCormick Milwaukee Osborne Plano

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published daily by Lithuanian News Publishing Company. Address: 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone Canal 1506.

Entered as second-Class Matter March 7, 1914, at the Post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Terms of subscription:

In Chicago, by carriers, per week 12 cents; by mail, one year $6.00. Outside Chicago, by mail, one year, $5.00.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje.

Eina iš Chicago kasdien.

Leidžia Naujienų Bendrovė.

Prenumeratos kaina:

Chicagoje — per išnešiotojus 12 centų savaitėje. Pačtu siunčiant, Chicagoje metams $6.00, pusei metų $3.50.

Kitur, ne Chicagoje, metams	$5.00
Pusei metų	$3.00
Trims mėnesiams	$1.75
Dviem mėnesiam	$1.25
Europoje, metams	$7.00

Redaktorių matyti galima tiktai nuo 5 iki 5:30 val. vakare.

Redakcijos Straipsniai

Suv. Valstijų senatas nutarė padaryt tyrinėjimą, ar naudinga butų, kad valdžia paimtų į savo rankas geležinkelius, telegrafą, telefoną ir ekspresa.

Viename mieste vienas lietuvis užsimanė gauti nominaciją ant republikonų tikieto. Tuo tikslu jisai išpildė aplikaciją ir ėmė rinkti parašus tarpe piliečių lietuvių. Daugelis pasirašė. Pasirašė net ir keletas *L. S. S. narių.*

Tie sąjungiečiai tur but visai nežino, kad socialistas jokiu budu negali remti buržuaziškų partijų ir kad jų pasirašymas ant minėtos aplikacijos yra *nusidėjimas prieš savo partiją.*

Partijų nėra nė lietuviškų, nė angliškų, nė vokiškų, nė lenkiškų. Yra tiktai kapitalistiškos partijos ir darbininkiškos partijos. Kas priima kapitalistiškos partijos kandidatura, tas yra darbininkų priešas; ir kas remia tokią kandidatura, tas elgiasi taip-pat kaipo darbininkų priešas. Socialistams reikia tai žinoti!

RUSŲ PERGALĖ.

Rusai, sako, užkariavę galingą Erzerumo tvirtovę Armenijoje ir paėmę 100,000 turkų nelaisvėn. Kur gi buvo vokiečiai su Kruppo "hauvizeriais" ir austrai su savo "škodomis?"

Po šito užkariavimo rusų "prestižas" (garbė) vėl atsigriebs. Ilga nepasisekimų litanija Lenkijoje ir Lietuvoje buvo visai juos pažeminus.

Dabar visos kariaujančios valstybės gal pasigirti pergalėmis. Rusai sumušė turkus, turkai sumušė anglus, anglai sumušė vokiečius (ant vandenų), vokiečiai sumušė francuzus, paskui francuzai sumušė vokiečius, o vokiečiai sumušė serbus ir tt.

Pasirodyti pergalėtojais savo šalies ir svieto akyse labai rupi kiekvienai Europos valdžiai, nes, anot Katrės Antrosios pasakymo, "pergalėtojų neteisia." Kad po šios karės žmonės neteistų valdžių, tam ir yra reikalingos pergalės kariaujančioms valdžioms. Ir jos moka taip padaryti, kad kiekviena jų butų pergalėtoja.

TRUSTO CHARAKTERISTIKA.

Kapitalistiški susivienijimai, vadinami trustais, pasižymi tokiais bjauriais darbais, kad iššaukia didelį pasipiktinimą net ir kapitalistų spaudoje.

Kaipo pavyzdį tokio pasipiktinimo mes galime nurodyti į "Chicago Daily Journal" redakcijos straipsnį 16 vasario dienos numeryje. Tenai sakoma, kad plieno trustas šiais metais turįs vilties padaryti $250,000,000 pelno. Laikraštis stebisi, kad iki šiol nesugalvojama priemonių priversti bent dalį to milžiniško neuždirbto turto suvartoti trusto darbininkų buvio pagerinimui. Po to "Journal" duoda šitokią plieno trusto charakteristiką:

"Daugelį metų plieno korporacija buvo vadas visose trustų nedorybėse.

"Ji sutriuškino darbą, ir taip pasielgdama ji pažemino šalies pilietybę. Ji gena savo darbininkus tokiu spartumu, kad jie, sulaukę 40 m., palieka seni ir nusidėvėję — jeigu jie nebuna užmušti prieš tą laiką kokioje nors trusto "industrijinėje nelaimėje." Ji verčia daugelį savo darbininkų dirbti nepakenčiamam karštyje po dvylika valandų dienoje ir po septynias dienas savaitėje; ir kas dvi savaitės, kada mainosi šiftas, kiekvienas nusikamavęs rankpelnis turi be paliovos išstovėti prieš karosnis aštuoniolika valandų.

"Ji ištvirkino įstatymų leidimo įstaigas, pažemindama tuo viešosios doros stovį. Ji lošė labdario rolę ir tuo pridėjo dar veidmainybę prie savo nuodėmių litanijos, kuri jau ir beto buvo pakankamai ilga, kad ir angelą išvedus iš kantrybės. Ji papirkinėjo partijas ir ačiu tam išsisukinėjo nuo bausmių už savo skaitlingus nusidėjimus."

Taip kalba tas laikraštis, ir kalba teisingai. Šitokius trustų nedorybių nurodymus nuolatos gali rasti ir lietuvių socialistų spaudoje. Bet ar dažnai užsimena apie tai musų tautiškieji laikraščiai? Plieno trusto dirbtuvėse kankinasi tukstančiai ir lietuvių darbininkų. Vienok musiškiai "tautą mylintį" laikraščiai apie tai tyli.

APŽVALGA

Kuomet musų neva darbininkiškieji agitatoriai, veikiantįs po industrialistų firma, stengiasi suversti į vieną kruvą socialistų partijos veikėjus su kapitalistiškais politikieriais, tai, pasirodo, net kapitalistų spauda jau mato didelį skirtumą tarpe socialistų ir republikonų su demokratais. "Laisvėje" paduota ištrauka iš kapitalistiško laikraščio "Pittsburgh Press," kur šitaip kalbama apie socialistų veikimą kongrese:

"Socialistų atstovai labai retai papuola į kongresą, bet jeigu kuriam iš jų pavyksta dasigauti, tuomet jis stengiasi iš visų pajiegų darbuotis, stengiasi visą darbą pavaryti pirmyn ir tuomi įgyja didelę įtekmę tarpe plačios visuomenės... Republikonų ir demokratų atstovų randasi apie 300, bet jie, kaipo atskiros ypatos, negali visi tiek nuveikti, kiek nuveikia vienas socialistų atstovas. Ant socialistų vieno atstovo partija užverčia daugybę kongresinio darbo ir jis viską atlieka... Socialistų partijos atstovas V. Bergeris, kuomet buvo kongrese, buvo gerbiamas už darbštumą visų kongreso atstovų ir turėjo didžiausią įtekmę tarpe plačios visuomenės.

"Dabar M. Londonas, kuris atstovauja New Yorko distriktą, yra statomas kitoms partijoms pavyzdžiu. Daugelis jo sumanymų gali atnešti didelę naudą. Londonas patekęs į kongresą, stengsis išpildyti tą, ką jisai prieš rinkimus kalbėjo. Jis neužmirš savo pasakytų žodžių ir vykina juos gyveniman. Tuom tarpu republikonų ir demokratų atstovai visai užmiršta tą, ką jie prieš rinkimus kalbėjo. Londonas rupinasi žmonių reikalais, kalba apie juos ir jis vienas daugiau paliečia žmonių reikalus, negu visi kiti kongresmanai...

"Socialistai, išrinkę savo narį į kongresą, kontroliuoja jį ir seka visą jo veikimą... Jegu ir kitos partijos panašiai elgtųsi, kaip kad socialistų partija elgiasi ir jeigu visi atstovai taip darbuotųsi, kaip socialistų darbuojasi, tuomet kaip vietinė, taip ir valstybinė valdžia butų daug geresnė"...

Kapitalistiškas rašytojas, žinoma, negiria socialistų kongresmanų už jų principus, nes jie yra griežtai priešingi jo pažvalgoms; bet jisai pripažįsta jiems darbštumą, energiją, sumanumą, ištikimybę savo rinkėjams, rupinimąsi žmonių reikalais ir tt. Kodel socialistų atstovai kongrese atsižymi šitomis ypatybėmis, o kapitalistų partijų žmonėms jų truksta? Todel, kad socialistai eina į politiką, kaipo *kovotojai*, o ne kaipo pelno jieškotojai.

BIJOSI "NUŽEMINIMO."

Visai nesenai "At." karštai pritarė tai "Naujienų" minčiai, kad Gelbėjimo Fondas galėtų susilieti su L. Š. Fondu. Bet kada "Naujienos" nurodė, jogei tinkamiausis budas tam susiliejimui butų, kad G. F. įstei gėjai sugrįžtų į L. Š. F. ir atstatytų jį tame-pat sąstate, kokį jam davė Brooklyno seimas, tai "At." užreiškia:

Mes abejojame, kad Brooklyno seimo pamatais suvienytas fondas galėtų gyvuoti. Pagalios, "Naujienų" projektą priėmus reikštų nesusiliejimą, o vien tai, kad kiti (ar kitas) fondai nustotų gyvavę ir "įstotų" į L. Š. Fondą. Tokios sąlygos kitų srovių fondams butų nužeminančios.

Seimo išdirbtieji L. Š. F. pamatai visai nebuvo žeminantįs tautininkams. Vienintėlis nemalonumas tautininkams, priimant dabar tuos pamatus, butų tiktai tame, kad jie tuo budu prisipažintų prie klaidos, kurią jie padarė, atsimesdami nuo L. Š. F. Jeigu jie savo partyviškas ambicijas taip augštai stato, tai, žinoma, jie šito nemalonumo nenorės turėti.

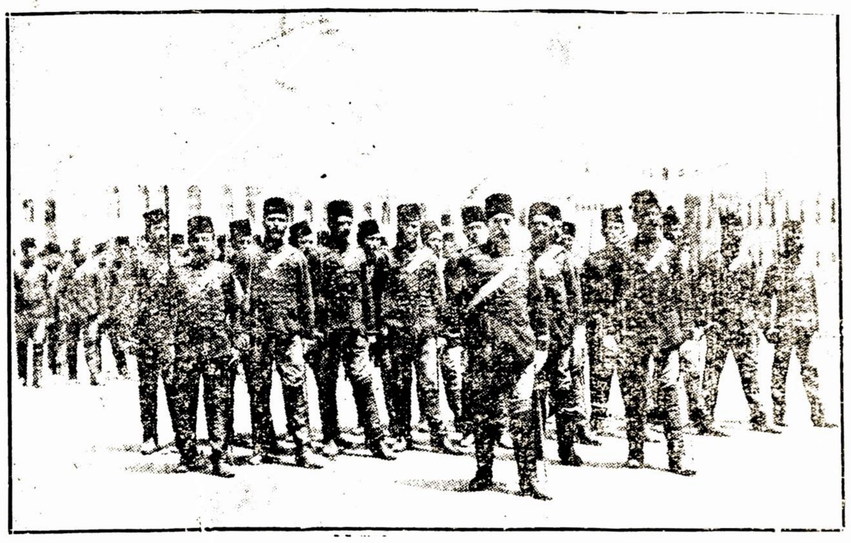

Typai turkų artileristų, kurių daugybė pakliuvo į rusų rankas Erzerumo tvirtovėje.

KO NORI KLERIKALAI.

Klerikalai nori dėties į "bloką" su tautininkais, bet to "bloko" pamatas, jų nuomone, turėtų buti "krikščioniško kulto" pagerbimas. Jie mato tečiaus, kad tautininkų tarpe randasi liberališka srovė, kuri ant tokio pamato vargiai sutiktų stoti. Todel jie atakuoja tautininkų liberalus, kad atitraukus nuo jų konservatyviškus tautininkus. Štai ką rašo Kemėšio "Darbininkas:"

Jau pačiame suvažiavime 30 sausio A. Rimka skyrėsi nuo kitų tautininkų savo dideliu baikštumu katalikų. Tuojau gi po suvažiavimo savo "Ateityje" jisai ėmė kone raudoti kodel socijalistai atsisaką dėties į koaliciją, kodel jie vengią bendro darbo su sandariečiais net kovoje prieš klerikalus, mėgino iššaukti tą socijalistų mažumą, kurie buvo linkę dalyvauti bendrame pasitarime, pagaliaus išreiškė viltį, kad dar neviskas pražuvo, kad ir socijalistai dar pasirodys.

O socijalistai pasirodyti netruko. Išgirdę tą viliojantį balsą, išsigandę to, kad neliktų visai vieni, atskirti nuo visų tautos reikalų — socijalistai ėmė svarstyti klausimą "Naujienose" ir kitur suliejimo fondų — savo ir tautiečių. "Ateitis" netruko nusitverti to, kaip skęstantis šiaudo ir jau ėmė talpinti savo skiltise pesimistiškus balsus, pranašaujančius, kad sutartis tarp katalikų ir tautininkų negalėsianti įvykti. Beveik prie to pat veda ir V. K. Račkauskas savo "Tėvynėje," N-yje 6-ame jisai piktai išpludo katalikišką spaudą. štai ką jisai rašo:

Paklaustume, keno mokykla apsireiškė klerikalų laikraščiuose. Norėtume manyti, jog ne Smetonos, nors kun. Kemėšis ir yra laikomas neva Smetonos mokyklos mokiniu. Nereikia paleisti iš akių to fakto, kad pastarais metais kuniginė spauda ("Draugas" ir dabar prie jo "Darbininkas") pasižymi tikrai gatvės kalba, nuogu cinizmu, prilygstančiu, atsiprašome —purvui.

Nabagėlis p. Račkauskas ir nepamatė, kaip patsai iškišo savo purviną veidą ir su tokiuo "feisu" ėmė mokinti kitus švarumo.

O perspauzdinęs iš "Vien. Liet." R. Karužos straipsnį, kuriame R. Karuža stengiasi atsikirsti "Darbininkui" ir šaukia katalikus į vienybę su sandariečiais, p. Račkauskas priduria:

Abejojame begu tas sveikas ir tyras balsas pasiecks katalikų vadovų širdis.

Žodžiu sakant laisvamaniai tautininkai sukruto kokietuoti vėl su socijalistais ir šmeižti katalikus. Norima iš vienos pusės sukelti saviškių tarpe baimę ir neapykantą katalikų, iš antros gi pusės su erzinti ir išprovokuoti tuos katalikus, kad šie, atvažiavę į New Yorką 22 vasario negalėtų ramiai tarties apie bendrą darbą.

Šį-tą užmeta "Darb." ir "Vienybei Lietuvninkų" su "Lietuva," bet juos jisai visgi vadina rimtesniais sandariečių laikraščiais. Kad kaip, tai dar gali įvykti tautiškų konservatorių ir klerikalų blokas, be liberalų. 22 vasario diena tą parodys.

CITUOJA, IŠKREIPIA MINTĮ IR KOLIOJASI.

"Naujienos" jau minėjo apie tai, kokią poziciją rekomenduoja "Kova" socialistams, link atkeliaujančių iš Lietuvos svečių. Pastebėjo "Kovos" nuomonę ir "Lietuva" ir štai kokią išvadą ji iš to padarė:

"Kova" bent nepolitikuoja, kaip daro kiti lietuvių socialistų laikraščiai, kurie laikas nuo laiko net tautiškumo skraiste prisidengia. Ji rėžia tiesiog į akis: Socialistams tik socialistai rupi, o visi kiti žmonės — vis viena, ar jie butų lietuviai, ar turkų sultonas. Taigi "Kovai" reik duoti kreditą — bent už drąsumą, o už jos "gerą širdį" lai atmoka šie musų dainiaus žodžiai:

O tu, kurs lietuvio vardą
nešioji,
Bet dvasią užpustum jaunos Lietuvos,
Lai ir tave ateitis tolimoji
Mini—kaip išgamą musų tautos.

Sakydama, kad "socialistams tik socialistai rupi," "Lietuva" *sužiniai iškreipia "Kovos" mintis*, nes "Kova" buvo aiškiai nurodžius, kad socialistai negali turėti tiesioginių ryšių su nesocialistais — svečiais tiktai *kaipo organizacija;* o kaipo atskiri asmens arba kaipo draugijų veikėjai, jie pilnai gal turėti ryšius su visokiais žmonėmis (žinoma, tokiuose dalykuose, kurie ne priešingi socializmui).

Bet jeigu socialistai ir tos nuomonės laikytųsi, kad jiems valia daryti tiktai tą, ką nutaria jų partija, tai ir tuomet butų melas tvirtinti, kad jiems "tik socialistai rupi," nes toks jų nutarimas rodytų jiems ne *kieno naudai* veikti (kuo rupinties), o tiktai *kokiu budu.*

Kadangi "Lietuvos" redaktorius turi tiek mažai proto, kad net šitokių paprastų dalykų nepajiegia suprast, tai ir ne nuostabu, kad jisai savo oponentą kolioja bjauriais žodžiais.

KASDIENINĖ ANGLŲ KALBA.

Anglų kalba čia Amerikoje reikalinga yra butinai; be jos sunku pasisukti, ne tik kad ką geresnio atsiekti. Anglų kalba yra pirma pagelba suradime darbo; jei norima kokio amato mokinties, anglų kalba taipgi reikalinga. Arba, jei norima turėti intekmę unijose, ar susirinkimuose — vėl reikalinga mokėti išreikšti savo mintis, nes neužtenka turėti mintį, reikia ją pasakyti.

Todel kiekvienas privalo mokinties kalbėti angliškai, kalbėti švelniai, lengvai, gražiai. Padėti įgyti tokią kalbą kaip tik ir stato savo uždaviniu "The Peoples Colllege" savo kursais iš anglų kalbos, rašymo, skaitymo, laiškų ir straipsnių rašymo. Penki centai dienoje, išleisti savo naudai, ir mokinimosi po keletą minučių dienoje, į metus laiko gali duoti žmogui abelną mokyklų kursą. Ir tuo budu pamatas — tolesniam lavinimuisi ir geresniam gyvenimui bus uždėta.

Bet kas gali suteikti darbo žmonėms, patogesnes sąlygas mokinimosi? Patįs darbininkai. Taigi kreipkitės į "The Peoples College" kursus kurie yra isteigti ir vedami pačių darbininkų. Reikalaukite kursų anglų kalbos katalogą. Adresas: The Peoples College, Fort Scott, Kansas.

BELAISVIŲ LAIŠKAI.

Padėka.

Tamstų laišką, rašytą 18 d. lapkričio ir iškarpą mano pajieškojimo gavau. Ačiu už patarnavimą. Daugelis belaisvių, suradusių artimus žmones per pajieškojimus laikraščiuose pinigus aplaikė, — ir turi viltį da aplaikyti.

Vieną "Naujienų" 276 numerio ekzempliorį gavau taipgi. Laikraštis man labai patiko. Tik abėjoju, ar galėtume mes gauti jį reguliariškai, kadangi musų lageryje nėra cenzorio, kuris pažintų lietuvių kalbą.

Su pagarba, velydamas Jums viso gero, pasilieku *J. Rimša.* No. 17768, VI Insp., Kriegsgefangenen-Lager, Buttow-Pammern-Deutschland.

ATIDAI LIETUVIŲ DAINININKŲ AMERIKOJE.

Lietuvių Socialistų Dainininkų Susivienijimas Amerikoje paėmė sau už organą "Naujienas." Kadangi daugelis dainininkų ir chorų vedėjų kitose kolonijose teiraudovasi ir norėdavo pamatyti Susivienijimo konstituciją, mes nutarėme patenkinti tą jų reikalavimą. Subatoje, 19 d. vasario, "Naujienose" bus išspausdinta Liet. Soc. Dainininkų Susiveinijimo konstitucija. Butų geistina, kad kiekvienas choras pasistengtų gauti tą numerį ir, perskaitęs ją (konst.), prisidėti prie musų organizacijos.

Delei platesnių žinių kreipkitės pas Susivienijimo sekretorių adresu:

J. Jankauskas.
1681 Milwaukee Ave.,
Chicago, Ill.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Mano sapnų autoriui. Kodel nepasirašote? Nežinodami kieno tai rašyta — netalpiname.

II Auksaburniui. Sudėta neblogai, bet laikraščiui netinka, nes skaitytojai nesuprastų apie ką ta dainelė parašyta.

JAUNUOMENĖS SKYRIUS

APIE STRAIPSNIŲ RAŠYMĄ

Mes praleidžiame daug laiko gyvenime besistengdami išreikšti kitiems žmonėms, ką mes geidžiame, manome ar jaučiame. Išreikšti tai mes galime įvairiais budais: gestais, mimika (veido kraipymu), galvos judinimu ir tt. Bet svarbiausiu musų išsireiškimų įrankiu yra kalba, kitaip tariant žodžiai — ištarti arba parašyti. Taigi labai svarbu yra, kad musų kalba butų aiški kitiems ir, toliau, kad ji butų įspudinga, t. y. veiktų į kitų jausmus, nuomones, ir pasielgimus.

Tečiaus, klausimas yra tame, ar galima savo kalbą ar raštą ištobulinti. Vieni sako, kad ne. Jų nuomone žmogui, neapdovanotam iš prigimimo rašytiškais gabumais, niekuomet nepavyks virkdyti ar juokinti savo skaitytojų, kaip lygiai kalbėtojui be prigimto gabumo nepavyks žaisti miniomis taip, jog kitą sykį kalbėtojo rankos pamojimu jos, regis, šoktų į ugnį. Suprantama, vidutinis žmogus nesusilygins su "audovanotuoju" įspudingume savo rašto. Tečiaus tuli nurodymai, pasemti iš tyrinėjimo didžiųjų rašytojų rašymo budų, kuriais jie sužiniai ir įstinktyviai vadovavos rašydami, gali daug pagelbėti kiekvienam sveiko proto žmogui pagerinti savo raštą. Kaikuriuos tų budų aš ir pasistengsiu čia nurodyti.

Aš nekalbėsiu apie etimologijos bei sintaksės taisykles, nes lietuvių kalboje yra keletas neblogų etimologijos (Kriaušaičio, Damijonaičio ir kitų) ir sintaksės (Rigiškių Jono) vadovėlių. Aš noriu paliesti, rašymo mokslo dalį, kuri aiškina, kas reikalinga yra geram straipsniui, by kokios rųšies, kad jis butų įspudingas ir kad mistis, tilpę jame butų dailiai išreikštos.

Tegul buna, pavyzd., duota aprašyti kambarįs. Kokiu budu reiks tai padaryti? Aprašyme priseis sekti šiokią tokią tvarką. Iš pradžios, duokime, reiks aprašyti lubas, paskui grindis, toliaus sienas, pagalios visą tai, kas randasi viduryje kambario. Kaip matyti aprašymas, arba straipsnis, susidės iš keturių dalių, kiekvienos dalies aprašymas, susidės iš keleto sakinių. Gi kiekvienas sakinis susidės iš keleto žodžių, sujungtų tarp savęs tokioje tvarkoje taip, kad 1 — žodžiai, išreiškiantįs kokią mintį sakiniu, kaip tik ir tiktų jam, 2 — kad sakiniai, sudarantįs paragrafą, butų kiekvienas tiskamoje vietoje pastatyti ir 3 — kad paragrafai, iš kurių buna subudavotas visas straipsnis, taip jau užimtų atsakančias sau vietas.

1) Žodžiai sakinyje. Žodžius rašant reikia stengties vartoti tik tokius, kurie tinka aiškiai išreikšti mintį. Daugelis rašančiųjų neatkreipia į tai atidos. Štai kad ir žodžiai "žingeidus" ir "indomus" — daugelis jų reikšmės neskiria ir todel rašo, pavyzdžiui; taip: "Petras papasakojo žingeidžią pasaką." O reikėjo rašyti ve kaip: "Petras papasakojo indomią pasaką." Kodel? Gi todel, kad žodis "indomus" reiškia kokį nors dalyką ar ideją, kurin verta atkreipti atidą. Žodis gi "žingeidus" turi kitokią prasmę. "Žingeidžiu" mes vadiname, kad ir žmogų, kuris mėgsta daug ką sužinoti, arba kaip musų kaimiečiai Lietuvoje šneka, "mėgsta visur savo nosį kišti." *O tinkamas žodis išreikšti minčiai yra taippat svarbus, kaip ir pati mintis, nes be žodžio negali buti nė mintis išreikšta.*

Koks žodis tinka? Paimkime žodžius "gyvata" ir "gyvastis." Poterius kalbant (Sveika Marija) vartojama žodis "gyvata." Bet kalbant apie žmones labai retai išgirsitė tą žodį. Vartojamas jis išskirtinose vietose (daugiausia eilėse). Šiaip jau sakysime "gyvastis." Tadgi svarbu *nevartoti augštų žodžių, kuomet kalbama apie paprastus dalykus.* Tuo tarpu tuli žmonės kad pridės visokių žodžių kaip ve: "supermundantiškas," "grigoriškai-arijoniškai-operniškas giedojimas," tai žmogus skaitai, skaitai ir pagalios nieko nebesuprasdamas tari: "Ar jau iš galvos jis išsikraustė berašydamas!"

Negalima rašte vartoti ir žodžių, paimtų iš svetimų kalbų, kuomet yra savieji žodžiai, reiškiantįs tą patį. Šiek tiek nusivokiąs rašytojas todel, nesakys "sudžia." o pavartos žodį "teisėjas." Vartojami nereikalingai svetimtautiški žodžiai vadinama *barbarizmais.* Iš kitos pusės yra žodžiai, vartojami tik kalboje kokio nors vieno Lietuvos kampo žmonių. Visi mes girdėjome apie dzukus. Ir, jei neklystu, tai vietoje žodžio "varpas" jie vartoja dažnai "bimbalas," vietoje žodžio "valgo" — maumoja. Todel tai ir pasitaiko, kad tuli jų išsitarimai šiauliečiams arba panevėžiečiams pasirodo juokingi. Geram raštui reikalingi žodžiai tokie, kurie priimti jau ir skaitančios ir rašančios visuomenės, o ypas musų įžymesnių rašytojų bei kalbėtojų. Atsiranda da ir tai labai daug tokių, kurie vartoja, teisingą žodį neteisingoje prasmėje. Tokių nelaimių pasitaiko ypač daug su gražiai skambančiais žodžiais, "menas," "vaidintuvė" ir kt.

Idant sakinys ištikro aiškiai išreikštų mintį reikia, kad žodžiai jį sudarantįs butų ne tik sutvarkyti pagal etimologijos bei sintaksės reikalavimus, bet taipgi, kad jų reikšmė atsakytų minčiai, kad jų, "augštumas" nebutų didesnis už dalyką, apie kurį kalba eina, kad juose nebutų barbarizmas, kad juose nebutų žodžių, turinčių tik vietinę reikšmę, ir pagalios, kad jie nebutų vartojami nesąmoningai. Rašytojas privalo žinoti reikšmę žodžio, kurį jis rašo. Trumpas, paprastas žodis, kurio galima išreikšti mintį, geriausia tinka raštui.

Antanas.

(Kitą sykį daugiau)

RYGA.

Atsarginius II skyriaus (ratninkus) baigė imti 7 ir 8 gruodžio. Paskutinėmis dienomis buvo matyt stovint daugiausiai žydų.

KNUT GAMSUN.

ŽIEDAS

Kartą draugijoje aš mačiau vieną jauną įsimylėjusią moteriškę. Iš meilės jos akįs buvo dar mėlynesnės ir jose buvo du syk daugiau blizgėjimo negu paprastai, ir ji visai negalėjo paslėpti savo jausmo. Ką ji mylėjo? Ve tą jauną žmogų prie lango, šeimyninko sunų, žmogų mundiroje ir liuto balsu. Ir Dieve mano, kokia meile jos akįs žiurėjo jaunan žmogun, ir kaip neramiai ji sėdėjo-

Kuomet mes naktį grįžome drauge namo, — mudu su ja buvome gerai pažįstamu — aš tariau jai:

— Koks skaistus ir puikus oras! Ar linksminais tu šį vakarą? Ir kad perspėti jos norą, aš numoviau savo sužieduotinį žiedą ir tęsiau:—Veizdėk, tavo žiedas man pasidarė mažas, jis spaudžia man. Kažin, kad tu jį atiduotum padaryti platesniu?

Ji ištiesė ranką ir prašnabždėjo:

—Duok man jį, aš liepsiu praplatinti.

Ir aš atidaviau jai žiedą.

-:-

Mėnesiui praslinkus aš vėl ją sutikau. Aš norėjau paklausti jos apie žiedą, bet paskui susilaikiau: nėra ko skubinties, pamąsčiau aš, vienas mėnuo pertrumpas laikas jai, tegul daugiau praeina.

Ji nulenkia galvą ir kalba:

—Ach, taip... žiedas... Man su juo nepavyko, aš jį kur tai padėjau ir pamečiau. Ir ji laukia mano atsakymo. — Tu pyksti ant manęs už tai? — klausia ji susirupinus.

— Ne, — atsakiau aš.

Ir, Dieve, kokia lengva širdimi ji atsitolino nuo manęs, sužinojus, kad aš nepykstu ant jos už tai!

Praslinko visi metai. Aš vėl buvau sename lizde ir vaikščiojau kokį ten vakarą gerai žinomu man keliu.

Staiga priešais mane ateina ji, ir akįs jos buvo mėlynesnės negu tą vakarą ir spindėjo da labiau negu tuomet; bet burna jos kaip tai padidėjo ir lupos pablanko.

Ji sušuko:

—Štai tavo žiedas, tavo sužieduotuvių žiedas. Aš radau jį, brangusis mano, ir daviau jį praplatinti. Dabar jis tau nebespaus.

Aš pažiurėjau į apleistą moteriškę ir į jos didelę burną ir išblyškusias lupas. Aš pažvelgiau taipgi į žiedą.

— Ach — tariau aš žemai lenkdamasi — su šituo žiedu mudviem ištikrųjų nevyksta. Dabar jis pasidarė man perdaug platus. Vertė *Jonelis.*

Kas Yra?

Tik melancholija maža.
Tik ašara — kita.
Tik žodis nedoras.
Tik mintis prasta.

Tik stiklelis, kitas,
Tik rožė nuvytus,
Tik žiedas brangusis
Žydui užstatytas.

Tai yra viskas,
Ką atsakymas tavo
Man suteikti gali—
Aš skaitaus su savo...

Pagal anklišką, *Jaunas.*

RYGA.

Už langų neužlaisymą vakarais, kad nebutų matyti žiburių, policija nuštropavo keliolika asmenų.

TEATRAS

VASARIO-FEB. 19 ir 20, 1916 m. Šv. Petro Par. Svetainėj, KENOSHA, Wis., Liet. Dainos ir Dramos Dr-ja "BIRUTĖ" statys scenoje 5 veiksmų ir 3 paveikslų veikalą —

"Genavaitė"

Perstatymas prasidės sekančiai: **Subatoje 8 val. vakare, Nedėlioje 4 val. po pietų.** Inžanga labai pigi tiktai: 35c, 50c ir 75. Vaikams, atėjusiems su tėvais iki 10 metų veltui, senesniems 10c.. Kviečia **"Birutė."**

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA

APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. Gyduolių galit gaut kokios tik pasaulyj yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisiųsiu per expresą.

K. Sidlauskas
Aptiekorius ir savininkas
226 Broadway, kampas C. Street
SOUTH BOSTON, MASS.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th st. Tel. Kedzie 8902. Paulina st. Tel. Western 15 pool) 3514-16 W. 12-th St., arti St. Louis Ave ir 1115-17 S. Paulina St., arti 12ht St.

P. PILENAS

Ingaliotas "Naujienų" administracijos.

"Naujienų" dienraščio generališkas agentas P. PILENAS, lankysis Pennsylvanijos valst. ir kitur. Jis užrašinės dienraštį "Naujienas," o taipgi ir atnaujins prenumeratą. Taipgi rinks apgarsinimus ir organizuos agentus platinimui "Naujienų."

APTIEKOJE Vlado Lesčinsko

rius "Naujienų" užsiprenumeruoti ir galima gauti pirkti pavienius numeapskelbimus duoti.

Eureka Red Cross Pharmacy
315 Walnut Str. Newark, N. J.

Pranešimas

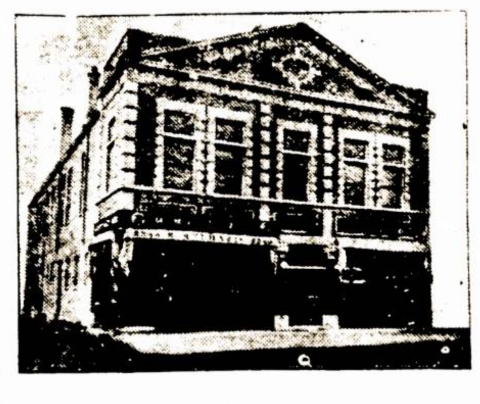

Pranešu draugijoms bei organizacijoms, kad svetainė dar neišrandavota sekančiose dienose Kovo mėnesio: Subatoje 11 ir 18, Balandžio: Sub. 8, 15 ir 22; Ned. 29 ir 16. Gegužio: Sub. 27; Ned. 14, 21 ir 28. Norintįs sužinoti išlygas, meldžiu kreiptiesį mane:

M. A. Meldažis
2244 W. 23rd Pl., Chicago.
Phone Canal 1068.

Antras Didelis Maskinis Baliui Englewood'o su Dovanomis

Parengtas per
S. L. A. 251 kp.
Sub., Vasario 26-tą, 1916
J. E. EILLIS SVET.
5728 S. State St. kamp. 57 Pl.
Pradžia 7 v. v. Tikieta 25c. Gries Mildos Orkestra J. Grušas Vadovas

---

Kas dieną gauname dešimtimis laiškų su atsakymais iš krajaus

Kodėl negalit pajieškot savo giminių? Ar jau visai apie juos užmiršot

Mes galime ištikro jums surasti giminės ir pažįstamus. Jųsų laiškai, siučiami giminėms, sugrįšta atgal. Musų gi nuėina ir su pagelba burų seno krajaus patenka į adresantų rankas.

Išlaidas pajieškojimo, kurios yra labai žemos, turi apmokėti patįs jieškotojai. Kas kitaip mano neapsimoka nei rašyti visai.

Rašydami indėkit 2c krasos ženklelį atsakymui. Chicagiečiai ir apielinkiniai gali atsilankyti ypatiškai subatoj nuo 5 iki 8 v. vakare, ir nedėlioj nuo 3 iki 5 p. p.

GENERAL CONSULT INFORMATION BUREAU, N.
3246 So. Union Ave. Chicago, Illinais.

Tel. Canal 5641

J. PIKIEL BROS

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ KA MES UŽLAIKOM.

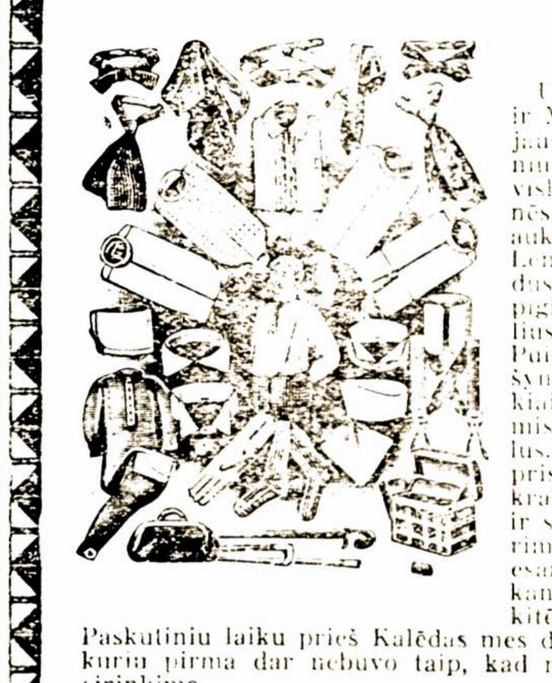

Užlaikom naujausios mados Vyriškus ir Moteriškus visokius Čeverykus, naujausios mados visokios rušies Marškinius, Kalnierius, Kepures, Skrybėles ir viską, kas tik yra reikalinga jaunuomenės apsirėdymui. Užlaikom įvairius auksinius Laikrodžius, Laikrodėlius, Lenciugus Lenciugėlius, visokius žiedus (šliubinius žiedus padarom labai pigiai). Geriausio darbo Britvas, Peilius ir visokias Spilkas ir spilkutes. Puikiausių popierų ir konvertų del rašymo laiškų į Lietuvą ir kitur su visokiais Monologais, Dainoms, ir Istorijomis, turinčias savyje visokius paveikslus. Duodam atsakymus per laiškus ir prisiunčiam tavorus į visų Amerikos kraštų miestus. Visokios Maldaknygės ir svietiško turinio knygos. Taipgi turime muzikališkų instrumentų ir patįs esame senai praktikuojančiais muzikantais. Reikalingi muzikantų kreipkitės pas mus.

Paskutiniu laiku prieš Kalėdas mes daug padidinome visokiais tavorais, kurių pirma dar nebuvo taip, kad musų kostumeriai turės didelį pasirinkimą.

718 W. 18th St. Chicago Ill.

---

35 dovanos DYKAI 21 akmeniu AUKSU apdarytas laikrodelis TIKTAI

Išsiunčiame krasa arba expresu pažinėjimui.

$5.95

Didelis pardavimas. Už $5.95 dabar nupirksi pas mus labai gražų su trimis gražiai graviruotais dangteliais 21 akmens AUKSU apdarytą laikrodėlį su 20 metų gvarancija išmušta ant viršelio; apart to gausi 35 **dovanas visai DYKAI.** Elegantiškas retėželis su pakabėliu, antpirštis, kryželis, Sagtinė Amuras, mažas budininkas, širdelė su spilkute, spilkutė į kaklaraištį, knypkiai į rankogalius, knypkiai į apykaklę, kabantis žiuronas, durtuvas, automatiškas pištoletas, peilukas, imituotas laikrodėlis su branzalietu, fontaninė plunksna, branzalietas, imituotas mažas laikrodėlis su špilka, harmonika, pypkė, skustuvas, diržas, muilinyčia ir šepetukas.

Tas didelis parlavimas tiktai trumpam laikui, užtaigi greitai iškirpk šį apgarsinimą ir atsiųsk mums drauge su 20 centų rankpinigių (krasos ženkleliais ar pinigais) kaipo prirodymą, kad nori pirkti, o laikrodėlį ir 35 dovanas išsiųsime Jums už tai. Kuomet atneš laikrodėlį su dovanomis Jums į namus, tada užmokėsite likusius pinigus. Pas mus pirkdamas niekuomet neapsigausi, kuomet musų laikrodėlius sutaisome arba pakeičiame DYKAI. Neužganėdytiems sugrąžiname pinigus. (Iš Kanados visi pinigai turi buti prisiųsti iškalno. Pamatyk pirma musų 21 akmens laikrodėlį ir dovanas negu pirksi kur kitur. Užsakymą išsiųsk tuojaus — šiandien. Adresuok taip: **American Jewelry Company, Dep. 114, St. Louis, Mo.**

$26,800,000,00

Suviršum depozitų turi dabar didžiulis Valstijos Bankas-State Bank of Chicago

Nuo jo įsteigimo 1879 metuose časai bankas nuolatos augo taip, kad šiandie jo kapitalas ir atsarga yra daugiau kaip keturi milijonai aštuoni šimtai septyniolika tukstančių dolerių — $4,817,000.00.

Be 36 tukstančių žmonių, kur turi pasidėję savo pinigus šiame banke, čiajau sudėta Suvienytųjų Valstijų valdžios, Illinois valstijos ir Chicagos miesto pinigų.

Lietuviai, kuriems rupi saugumas jų pinigų, tegul pasideda šitame banke. Daug lietuvių yra pasidėjusių čia savo pinigus, ir džiaugiasi. *Atėję bankan klauskite Mr. Lalis.*

Bankas moka 3%. Atdaras nuo 9 ryto iki 3 val. po pietų; Subatomis iki 2 val. po pietų.
Įsidomėkite adresą

STATE BANK OF CHICAGO

Kampas La Salle ir Washington Sts. prieš City Hall.

MUSŲ PABĖGĖLIAI

Kaip mums buvo sunku išvažiuoti iš Lietuvos.

Besimokindamos paskutinius metus mokykloje, rengėmės prie kvotimų. Nors ir gręsė karo pavojus, bet nenorėjom nuleisti rankų ir pamesti pradėtąjį darbą. Tiesa, šiais paskutiniais karo metais daug liudniaus buvo mokinties. Nebeskambėjo kas vakaras lietuviškos dainelės. Eidavome tankiai vakarais klausyties palei ežerą armotų trenksmo. Ten neviena skaudžiai apsiašarodavo, jausdamos, kad tikrai sunaikintos jų tėviškės, o tėveliai taipgi nežinia, kur dingo. Ir nėkaip negalėjome sau išsivaizdinti, kad čia ateitų vokiečiai ir viskas taptų sunaikinta. Gerėjomės puikumu daržų ir darželių. Vis dar raminom save, gal mums nepriseis bėgti. Tik staigu vieną gražią saulėtą dieną pilna mokykla pripludo kareivių. Iš visų pusių pradėjo bėgti pabėgėliai. Matom, kad ir mums priseina bėgti, nors ir nenoroms. Tą pačią naktį aš su savo drauge lyg sapne pasijutau Kalkunų stotyje. Ir koks pirmas įspudis! Netikėtai sutinku bėgančius savo pažįstamus. Pirmiausia klausiau ar nematėte mano namiškių? Sako, kad paliko po vokiečiais. Skaudu pasidarė, bet ką darysi. Jie nuvažiavo savo keliu. Aš einu į vagzalą, gal daugiaus ką pažįstamų pamatysiu.

Tik girdžiu, kažkas užkabina iš užpakalio: kur tamstos važiuojate? Aš atsigrįžau ir labai nustebau. Pasirodo — mano kaimynai.

(Cenzuros išbraukta.)

Vis tai karas padarė. Jauni, bet išrodo visai pasenę, otik per pirmą mobilizaciją buvo pašaukti. Atėjo traukinys, važiuojame, bet nėra kur dėties. Pirmiausia einame pasižiurėti kaip gyvena pabėgėliai. Pamačius skurdu pasidarė, kad musų broliai lietuviai kenčia tokį vargą, ištremti iš savo tėvynės. Oi Dievuliau, kaip pabėgėliams negera.

UŽICOS miestelis, Minsko gub. Čia yra musų keliolika kareivių. Čia gyvena vieni gudai ir žydelių. Jie jau intaisė krautuvėles, kuriose nors brangiai, bet galima viso ko gauti. Kai nueiname į krautuves, tai nors su žydeliais lietuviškai pasišnekam apie savo kraštą; kažin kas dabar ten yra? Žydų čia yra nuo Panevėžio, Šiaulių ir Kauno Jie taipogi ilgėjas sakos savo krašto. Valgomų daiktų atgabena čia vagonais iš kitur, bet miestiečiai tuojaus išgrobsto, sodiečiams sunku bepritilpti.

K. Kryžanauskis.

VITEBSKAS. Čia kaip ir kituose didesniuose Busijos miestuose, yra nemažas ir lietuvių pabėgėlių skaičius. Apart pabėgėlių, yra net ir kareivių lietuvių. Visį kareiviai miesto sargybiniai (ochrana) yra lietuviai, jų yra net keli šimtai (400), atsiųsti esą nuo Kauno. Kaip nuo pradžios, taip ir dabar lietuviai, kaip ir kiti pabėgėliai, buvo priglausti vietinio Tatjanos Komiteto. Dabar gi čia yra ir Lietuvių Komiteto skrajojantis skyrius, kurs Vitebskan atsigabeno iš Dvinsko ir jau gana daug pasidarbavo lietuvių pabėgėlių naudai: visupirmu pasirupino juos apdengti ir apauti; šalčiams gi užėjus—jiems šiltus butus surasti. Kadangi pačiame mieste negalima buvo, tai nors už miesto (Dopelmejavo dvare, Tuluvoje, 5 varstai nuo Vitebsko) įtaisė prieglaudas vaikams-našlaičiams ir seneliams. Prieglaudoje yra apie 25 našlaičių-vaikų. Paskutiniame laike išgavo leidimą atidengti pradinę mokyklą vaikams lietuviams. Ta mokykla bus tuose pačiuose namuose, kur apsigyveno ir Liet. Komit. skrajojantis skyrius t. y. Novomanastyrska gatvė No. 7. Mokslas mokykloje prasidėsiąs nuo 7 gruodžio. Neužilgo bus atidengta ir siuvykla, tik iki šioliai dar nesurasta atsakančio buto. Apart to, manoma dar atidengti dirbtuvę, kur galima butų mokinties amatų. Aprupinami yra lietuviai ir dvasiškuose reikaluose. Šv. Barboros bažnyčios klebonu yra lietuvis. Be abejo, gal dar ir daug ko truksta, bet visgi daroma, kas galima. Bene daugiausiai pabėgėliai vargsta del butų stokos. Bene ta tik bus didžiausia priežastis visokių ligų. Paskutiniame laike prasiplatino šiltinės (pilvinis tifas), jąją serga netik vaikai, bet ir suaugę. Turiu pasakyti, jog *mažų vaikų labai daug ir išmirė tai nuo blusinių, tai nuo šiltinių.* *Yla.*

VERO, Vidž. gub. Čia pabėgėlių yra užrašyta 830, kuriuos šelpia dvi Latvių draugijos: Centralinė ir "Dzimtenė." Lietuvių esama neperdaug; jų surašėme apie 20 žmonių, gyvenančių mieste. Girdėti, kad esama ir daugiaus, bet sunku juos sujieškoti; tuolabiaus, kad registracijos knygose jų tautystė nepažymėta. Kuriuos teko aplankyti, visi yra vargingame padėjime. Iš latvių šelpiamųjų draugijų jie gauna tiktai pinigišką pašalpą po 7 rub. 50 kap. į mėnesį, vaikams ir darbą galintiems dirbti, duodama mažiaus. Žinoma, prie tokios brangenybės — sunku pragyventi iš tokios pašalpėlės. Be to, čia dar yra didelis vaikų bendrabutis, apie 5 varstai nuo miesto miške. Bendrabutis įtaisytas dideliame vasarnamyj, kur vaikų telpa 242 ir vis dar atveža naujų. Čia pat yra ir mokykla, valgykla, ligonbutis ir keletas miegamųjų kambarių. Mokytojai 4; bendrabučio ir mokyklos vedėjas p. Cirulis, mokytojos p-lės, Liepa ir Briedis. Bendrabutis užlaikomas tvarkiai ir vaikai neblogai aprupinti. Lietuvių vaikų yra 36; jų dvasiškas padėjimas skurdus: nėra, kas pamoko poterių, katekizmų, negirdi lietuviškos kalbos. Tečiaus visi lietuvių vaikai supranta esą lietuviais ir drąsiai tokiais save vadina, net latviai stebisi. Matyt labai yra pasiilgę savo tėvelių, nes paklausus — kur tavo tėvai? — tuoj pasirodo akyse ašaros ir tyliai, vos girdžiamu balseliu, atsako: — nežinau; arba — tėvelis ant karo, motutė mirus, arba — išvažiavo ir prapuolė, o kur dabar — nežinau... Butinai reikalinga čia lietuvė mokytoja-auklėtoja, ar mokytojas, nes ir mieste ir atsirastų vaikų pas tėvus mokslo metu. Yra ir butas paskirtas lietuvių mokyklai tame pat vasarnamlje. Reikia tik Centraliniam Lietuvių Komitetui kaip nors parupinti mums mokytoją.

A. Zaleskis.

KOSTROMOJE yra nemažai pabėgėlių lietuvių; jų visoje gubernijoje bus apie pora tukstančių. Lig šiol čia nebuvo jokio komiteto, kurį patįs pabėgėliai įsisteigė 11 lapkričio, išrinkę 10 žmonių, pirmininku gi liko Indrašius. Atidarė ir lietuvių mokyklą, kurią lanko 50 vaikų. Dabar steigiama bendrabučiai, siuvykla, kurioje siuvama šilti rubai, ypatingai vaikams, lankantiems mokyklą. Kostromoje yra nemažai darbininkų iš Rygos, ypatingai mergaičių, atsikėlusių čion su fabrikais.

VITEBSKE, kaip dabar patyriau, gyvena daugybė pabėgėlių. Visur čia jų užeisi, ir lietuvių kalba dažnai girdisi gatvėse. Daug taipgi lietuvių kareivių vyresnio amžiaus. Prieš keletą dienų eidamas gatve išgirdau, kad priešakyje vienos komandos pirmoji visa eilė (vyresn. unter oficierius kaipo vadas, trimitininkas ir kiti), šnekasi eidami lietuviškai. Priėjau ir aš, kaipo kareivis. Iš pašnėkesio sužinojau, kad jų komandoje iš 800 žmonių, yra net 400 lietuvių, daugiausia Kauno gub.

Girdėjau, kad čia gyvuoja taipgi Lietuvių komitetas pabėgėliams globoti, bet kur jį gali pabėgėliai surasti ir kodel jis nepaduoda savo adreso?

Meldžionietis.

Apie Remershofą (lat. Skyverį), ties Naujaryge, surašytų pas antsolį pabėgėlių bus apie 8 tukstančius. Pas kun. Lukšę — apie 4,500 žmones; iš jų 2,000 katalikai, o lietuvių apie 800. Ant dešimties varstų yra po vieną valgydinimo punktą, kurs duoda ir viralą, o toliaus gyvenantiems — sausą valgį. Prie to, tokiuose punktuose duoda ir šiltą drabužį, tik reikia gauti paliudijimą, kad reikalinga yra; paliudijimus išduoda ir klebonas Lukšė. Verene prie valgydinimo punkto bus visados gydytojas; gydys su savo vaistais, važiuos į namus su savo arkliu, jei tik bus reikalas. Gydytojas lietuvis.

Nuo 4 gruodžii liepta pabėgėliams pasitraukti nuo pozicijų toliaus. Traukiantis nereikia nakvoti šaltose triobose, kaip va: daržinėse ir kt, bet suradus dyką šiltą gyvevenimą, reikalauti savininko, kad įleistų; jei nenorėtų, — tai pasišaukti policiją, kuri privers namų savininką duoti pabėgėliui gyvenimą.

Kun. *A. Lukšė.*

DVINSKE įsikurus Lietuvių Centralinio Komiteto skyriui ir pradėjus kun. Jasėnskiui garsinti bažnyčioje, kad pabėgėliai rašytųsi tan komitetan, atvyko iš Petrapilio ir lenkų ingaliotinis ir pradėjo daryti tą patį. Daug lietuvių, ypatingai nuo Aukmergės, Zarasų, Dvinsko apielinkės Laukėsos, Smėlynės, nesupranta, kas jie tokie ir sakos "lenkais," nes kaikurie iš jų šiek tiek moka lenkiškai. Tokių prisirinko apie 3,000. Lietuviais visgi užsirašė 352 šeimyni, t. y. 1023 žmonės, daugiausiai moterų su vaikais. Daug lietuvių vis dar ateina. Nemažai lietuvių yra atsivarę gyvulius, su kuriais turi nemažai vargo, bet nenori jų paleisti iš rankų. Lietuvių Komiteto adresas Dvinske šitoks: Šoseinaja ul. No. 37. Patarimus suteikia Central. Komiteto ingaliotinis kun. Jul. Jasėnskis, Šiaulių dekonas.

KAS DEDASI RUSIJOJ

Revizija "Dziemtenės" latvių draugijos, šelpiančios pabėgėlius buvo padaryta Petrograde 2 gruodžio. Iš vidaus reikalų ministerijos buvo atvykę du valdininku ir parodę ingaliavimus ministro draugo Plėvės, dirbo reviziją 3 valandas, patikrindami visas atskaitas ir knygas. Labiausiai žiurėta kvitų ir dokumentų, pagal kurių buvo aikvojami pinigai "Dzimtėnės" skyrių Rygoje, Pskove ir kitur. Viename Petrograde "Dzimtenė" turi 48 savo įstaigas: prieglaudas vaikams, pabėgėliams, mokyklas, valgyklas. Kiek vėliaus atstovas Tatjanos Komiteto darė reviziją "Dzimtenės" įstaigų Petrograde. Latviai dar turi ir antrą pabėgėliams šelpti draugiją, vadinama "Centralinė," taipogi nemažai veikiančią pabėgėlių reikaluose. Buvo tartasi abi draugiji suvienyti vienon kruvon, bet prie galutinos sutarties neprieita.

"Dzimtenės" Petr. Skyriaus veikimą valdžia visgi liepė sustabdyti, nes revizijos laike paaiškėjo, kad pinigai, gaunami iš valdžios, buvo "Dzimtenės" dr-jos aikvojami ne visai tikriems tikslams. "Dzimtenės" dr-ja buvo jau gavus šiemet 800,000 rub., kitiems gi metams padavė sąmatą du kart didesnę, pareikalaudama 1 mil. 600 tukstančių rublių. Revizija patyrė, kad "Dzimtenė" šelpdavo ir tuos asmenis, kurie jau buvo gavę pašalpas iš Centralinio Komiteto. Toliaus vidaus reikalų ministerija įsakysiant "Dzimtėnei" susidėti su Centraliniu Komitetu ir veikti su juo išvien. Valdiškos gi pašalpos latvių pabėgėliams toliaus busią duodamos, anot "Birž. Vied.", tiktai per Centralinį latvių komitetą, kurio priešakyje stovi latvių V. Dumos atstovai Goldman ir Zalits. Taip tai pasibaigė imtynės ir peštynės tarp abiejų latvių pabėgėlius šelpiančiųjų draugijų.

Rengiama revizija ir visų kitų pabėgėlių Komitetų, turinčių tautišką bei visuomenišką spalvą.

PANEVĖŽIO kariškasis viršininkas dabar gyvena Kostromos gubernijoje, mieste Bui. ("Rygos Garsas.")

Lietuviai pardavėjai patarnaus jums

L. KLEIN
HALSTED & 14TH STS.

Atdara Utarninke ir Subatoj ik 9:15 vak.

Nepaprastas Išpardavimas

Vyrų Vilnonių Siutų

Pasekmingas nupirkimas daugybės jaunų vyrų siutų, leidžia mums suteikti jums šį nepaprastą pasiulymą

200 gerų vyrų siutų, Subatoj tiktai, jusų pasirinkime

$9.50

Dauguma šių siutų tinka jauniems vyrams; ilgais gražiais atlapais, plynai arba iš viršaus prisiutais kišeniais; susideda iš labai gražaus tamsiai ruožuoto ir taipgi pilko ir rudo klėtkuoto audimo; visa materija yra vilnonio kašmiro ir "cheviots"; gražus rankų darbas priduoda tiems siutams stebėtinai gražią išžiurą. Dydžio nuo 34 iki 40.

Del gerų brangių akmenų ir vestuvėms žiedų 14 K. ateikite pas

H. JOFFEY, Jubilierius

4625 S. ASHLAND AVE., -:-:- CHICAGO, ILL.

Apvalymo Išpardavimas ant Siutų ir Overkotų

Jus niekad nepirkot tokiu geru drabužiu už tokius mažus pinigus

Išpardavimas tęsis visą vasario men.

VYRAI niekad neturėjo tokios geros progos nusipirkti overkotą ar siutą už tokią žemą kainą. Tai nepaprasta proga, kuria turite naudoties greitai. Geriausios prekės — visokio pasiuvimo —visokio dydžio.

Visuomet atminkite, kad mes sučėdijame jums pinigus. Duodame geras prekes

Hart Schaffner and Marx ir Society Brand $20.00 overkotai ir siutai, dabar **$14.85**

VYRŲ SIUTAI IR OVERKOTAI. Kiekvienas žmogus privalo nusipirkti vieną iš šių siutų ir overkotų. Reguliarė kaina $15; dabar **$11.45**

VYRŲ SIUTAI. Hart Schaffner and Marx siutai, gryno vilnonio ir vėliausio audimo, naujo pasiuvimo, vertės $27.50, už **$19.45**

OVERKOTAI. Vertės $15; sučėdysi $5.55 šiame musų dideliame išpardavime — visokio dydžio, specialė kaina tik šiam išpardavime už **$9.45**

BACH BROS.

Michigan Ave., & 115th St.

Roseland'o Didžiausia Drapanų ir Čeverykų Krautuvė

Atdara Panedėlyje, Seredoje ir Pėtnyčioje iki 9 valandai. Subatoje iki 10 val. vakare

Pirmutinė Lietuvių Korperacija

Po vardu

WICKER PARK CTOTHING & GENTS FURNISHING CO.

1509 MILWAUKEE AVE., arti Robey St.

Siuva rubus ant užsakymo pagal naujausią madą ir prieinamą kainą. Taipgi užlaiko marškinių, kaklaraiščių ir kitokių reikmenų.

Užeikite persitikrinti musų žemomis kainomis

"Susivienijimo Liet. Am. Kalendorius" 1916 m.

Pateko ir į mano rankas senai lauktasai "Susivienyjimo Lietuvių Am. Kalendorius," sutvarkytas V. K. Račkausko, "Tėvynės" redaktoriaus. Knygą didelė. Imformacijų yra gana daug. Tik ne visos toje knygoje paduotos informacijos yra pilnai teisingos. Aš nurodysiu čia tiktai tikybinių informacijų skyrių, po antgalviu " *Tikėjimiškos organizacijos Suvienytose Valstijose.*" Puslap. 36 p. V. K. Račkauskas tą savo statistiką yra taip supainiojęs, kad ja visai negalima pasinaudoti. Pirmiausia toje jo "lentelėje" puola į akis *parapijinės mokyklos, mokiniai ir mokytojai.* p. V. K. Račkauskas tvirtina, kad *baptistų.* parapijinių mokyklų esama 41-165, mokinių — 2,898,944, mokytojų 323,473; *Metodistų* — parap. mokyklų 55,227, mokinių 4,472,930, mokytojų 569-296; *Presbilerionų* vėl — parapijinių mokyklų 13,048, mokinių 1,511,175, mokytojų 176-647, ir tt. Žodžiu, ta p. V. K. Račkausko "lestelė" priskaito visiems protestonams šimtus ir dešimtis tukstančių *"parapijinių"* mokyklų, mokinių ir mokytojų.

Bet čia kįla klausimas: Kur yra tos metodistiškos, prezbyterioniškos ar baptistiškos *parapijinės* mokyklos? Jų nė pats p. V. K. Račkauskas dar nėra savo amžiuje matęs ir nematys, kadangi tokių parapijinių mokyklų visai nesiranda Amerikoje. Parapijinės mokyklos (angliškai "parochial schools") yra tik Rymo-katalikiškose ir kaikuriose vokiečių, arba švedų, evangelikų liuteronų parapijose. Kitos visos bažnyčios apsigelba su taip vadinamomis nedėlinėmis mokyklomis" (angliškai "Sunday School"). Parapijinės mokyklos yra taip intaisytos, kad jos *užvaduotų* viešasias mokyklas. Jeigu kudikis lanko parapijinę mokyklą, jis neturi laiko lankyti viešąją. Nes parapijinėse mokyklose, apart tikėjimo, yra mokinama skaitymo, rašymo, kalbos, geografijos, aritmetikos ir tolygių svietiško mokslo dalykų. Tokias parapijines mokyklas turi ir lietuviai Romos-katalikai, ypatingai Chicagoje. Bet protestantai ne turi jokių parapijinių mokyklų, išskyrus tik vokiškus arba švediškus liuteronus. Ir angliškieji liuteronai taipojau apsigelba be parapijinių mokyklų.. Pas juos yra tik "Sunday Schools".

Tos t. v. protestantų "nedėlinės mokyklos," arba "Sunday Schools," tiesa yra vadinamos "mokyklomis," o jų "mokiniai' — "Schoolars." Bet jos ištikro nėra mokyklos pilnoje to žodžio prasmėje, ir niekas jų, ypač parapijinėmis mokyklomis nevadina. Tai yra tiktai taip sakant kudikių pamaldos, kuriose jie mokinasi poterių, nekurias Šv. Rašto ištraukas, arba istorijas, suprasti, tikybines giesmes giedoti ir tt. Bet tas viskas yra visai trumpai ir, kaip kur, net permenkai išguldinėjama. Ir todel protestonų "Sunday Schools" visai nėra, ir nesivadina parapijinėmis mokyklomis. Daugelis protestonų yra tiesiog priešingi įsteigimui parapijinių mokyklų. Jie visi siunčia vaikus į viešasias mokyklas.

Ponas V. K. Račkauskas bandė klasifikuoti (paskirstyti) ir bažnyčias Amerikoje. Bet ir tas jam nepavyko

Protestonų skaitliuje atrandame unitarijonus ir universalistus, kurie ištikro nėra jokiais protestonais pilnoje to žodžio prasmėje. O daugelis tikrų protestoniškų sektų visai vėl nepaminėta toje "lentelėje"— Graikų - katalikų bažnyčia (pravoslavija) pavadinta "rytų apeigų" ir įsprausta tarp žydų ir mormonų. Tas yra visai neteisingai. Graikų-katalikų bažnyčia su visomis jos partijomis yra katalikiškai-krimonais lyginti jos neišpuola. monais lyginti juos neišpuola. Romos—katalikai vadinasi vakariniais katalikais, graikų-katalikai—rytiniais katalikais. Bet kur padėjo ponas V. K. Račkauskas lenkiškus katalikus ("nežaležnikus")? Ar jisai butų juos prie Romos-katalikų priskaitęs?

Keistai užvardintos yra ir tulos protestonų bažnyčios. Pa vyzdžiui: Tame kalendoriuje yra paminėti "Kristaus pasėkejai." Kas ir kur yra ta "Kristaus pasekėjų" sekta? Aš apie ją dar neesu savo amžiuje girdėjęs. Taip-pat iš kur p. V. K. Račkauskas priskaitė tiek daug "Evangėlistų"? Net 2.738 organizacijų, 174.780 narių, 2.454 evangelistų parapijines mokyklas (?), 214.998 mikinių ir 32.113 evangelistiškų parapijinių mokyklų mokytojų Malonėtųsi žinoti, kur ta visa evangelistų armija su savo "parapijinėmis" mokyklomis yra pasislėpus, kad jos niekur nematyti? Aš pažįstų keletą taip vadinamų, arba saves taip pasivadinusių "evangėlistų" k. a. žinomus "Bily Sunday" ir "Gipsy Smith" (pastarasai anuomet norėjo atversti Chicagos prostitutes. Todel buvo pradėjęs sakyti pamokslus ant gatvių, kur nedorybės budavo daromos. Vieton priversti pasileideles, jis tik arčiaus supažindino jaunuomenę su panašiomis vietomis). Žinau ir daugiaus taip vadinamų, arba taip pasivadinusių, "evangelistų". Daugelis iš jų yra tiktai "self made preachrs." Dažnai jie yra nesusirišę su jokia žinoma bažnyčia. Jie mat "evangelizuoja" visus žmones be skirtumo. Bet tokios "evangelistų bažnyčios," susidedančios iš 174.780 narių Amerikoje nėra.

P. V. K. Račk. mini ir "Neprigulmingą bažnyčią." Kas ji yra? Daugelis lietuvių galmanys, kad tai yra lenkiški "nezaliežninkai." Bet tai netiesa. "Nezaliežninkai" vadinasi ne neprigulmingais, bet "Lenkų Tautiška Bažnyčia Amerikoje" — Turbut tai bus t. v.: "Independent Churches of Christ" arba "Christian Union." Bet tą vardą reiktų išverst: "Neprigulmingos bažnyčios Kristuje" arba "Krikščionių Unija."— Taip-pat "Suvienytos Brolijos.' Turėtų buti: "Suvienyti Broliai Kristuje" (United Brethern in Christ). Ta sekta yra grynai metodistiška ir todel ją reiktų prie metodistų priskaityti. Jie patįs bando susivienyti su metodistais.

Man rodosi yra visai *nepraktiška* lietuvių kalboje vadinti parapijas "tikėjimiškomis organizacijomis" ir parapijonis, ara, geriaus sakant, komunikantus "nariais." Parapijos, tiesa, yra organizacijos, bet ne tokios organizacijos, kaip mes tai paprastai suprantame. Jos tik yra, galima sakyti, kuopos vienos didelės organizacijos. O kaip antai Romos-katalikų, Graikų-katalikų ir Episkopalų bažnyčiose parapijos neturi nei kuopos teisių. Tose bažnyčiose yra *viena vienintėlė organizacija,* valdoma bažnytinės herarchijos. Pas evangelikus-liuteronus, baptistus ir kongregacionalistus yra tame dalyke laisviau. Jie neturi herarchijos. nei vyskupų ir jų parapijos rėdosi, galima sakyti, savistoviai. Bet ir apie liuteronų parapijas kalbant, negalima jas vadint atskiromis organizacijomis. Jos rėdosi beveik neprigulmingai, bet jas visas riša viena tikyba. Jos visos išpažįsta taip t. v. "Augsburgo konfesiją" ir "Liuterio Katekizmą," ir todel pas liuteronus yra ne kelios organizacijos, bet *viena organizacija* — viena bažnyčia, sujungta viena ir ta pačia, tikyba. nors parapijos turi teisę vesti savo paviršutinius reikalus taip, kaip joms geriaus patinka.

Vadinant parapijas "organizacijomis" ir parapijonus "nariais" išeina dar kiti neaiškumai delto. kad beveik kiekkienoje bažnyčioje, šale parapijų, yra dar ir kitos tikybinės organizacijos. Pav., Romos-katalikų bažnyčioje yra "Knights of Columbus," "Hibernians," "Foresters" ir tt. Pas protestonus "Young Mens Christian Association" (Abelna organizacija). "The World's Young Women's Christian Association" (Abelna organizacija). "American Tract Society," "American Bible Society" Tarpbažnytinės organizacijos). "Baptist Young Peoples Union of America," "Luther League of America," "Walthers League" (liuteroniška) "Epworth League" (metodistiška) ir t.t. O lietuvių "Kat. Federacija," "S. L. R. K. A.," "Vyčiai" ir kitos toms lygiais draugijos yra taipgi tikėjimiškos organizacijos. nes jos remia tikėjimą. Tos visos draugijos arba organizacijos susideda iš narių ir tik tie, kurie yra pilnais tų draugijų nariais. turi teisę tose organizacijose. Bet parapijose yra visai kitaip. Ne visi tos arba kitos bažnyčios komunikantai, kuriems kunigas tarnauja, yra jo parapijos nariais, mokančiais duoklę ir turinčiais lygų balsą parapijos reikaluose. Nekurie, nors nepriklauso prie parapijos, yra to paties tikėjimo išpažintojais, jie priklauso prie tos pačios bažnyčios. Todel kunigas su jais apsieina kaip su komunikantais — parapijonas nors jie ir nėra jo parapijos nariais.

Kodel musų bepartyvio S. L. A. kalendoriaus, kalendorinėje dalyje, yra patalpintos tik Romos-katalikų šventės ir tiktai jų "šventaisiais" užkimšta čieli puslapiai? Kodel tik jų tikėjimo dalykai talpinami, o protestantų tikyba ignoruojama? Ar S. L. A. ne turėtų žinoti, kad netoli poros tukstančių lietuvių išpažįsta protestantizmą? O tulas tų protestantų lietuvių skaitlius yra ir Amerikoje. Nekurie yra dar ir S. L. A. nariais. p. V. K. Račkauskas gal to nežino. Bet tad taip yra, to negalima užginti. Bet dabar protestonas nusipirkęs S. L. A. kalendorių menkai tegali naudoties iš jo kalendorinės dalies, nes ten yra tik Romos-katalikų tikybiniai dalykai. O tie, žinoma, kaip kur visiškai skiriasi nuo protestantų tkėjimo dalykų. Kodel nėra lietuvių protestantų tikėjimo dalykai paminėti? Kodel viskas atliekama tik vien Romos-katalikams, o kitatikiai taip nustumiami į kampą lyg kad jų visai nebutų? Tas nėra daroma pas kitas tautas. Antai slovakų tauta susideda iš trijų bažnyčių išpažintojų. Bet pas juos nėra tokios tikybinės neapykantos. Jų t. v. "Jednotose" arba kitose tautinėse organizacijose yra palaikoma tikybinė pakanta, ir kiekvieno tikėjimo išpažintojas turi pilną teisę visuose dalykuose naudoties. Pas mus viskas daroma priešingai. Ir todel nėra privalu stebėties, kad lietuviai protestonai tur nuo kitų lietuvių šalinties arba visiškai nuo lietuvių tautos atsisakyti. Jeigu jie tą daro, tai matomai neišeina jiems kitaip daryti. Juos neprivalu musų tautininkams kaltint del ištautėjimo. Jųs patįs esate kalti, kad protestantams priseina nuo lietuvių tautos skirties.

Liet. Liut.

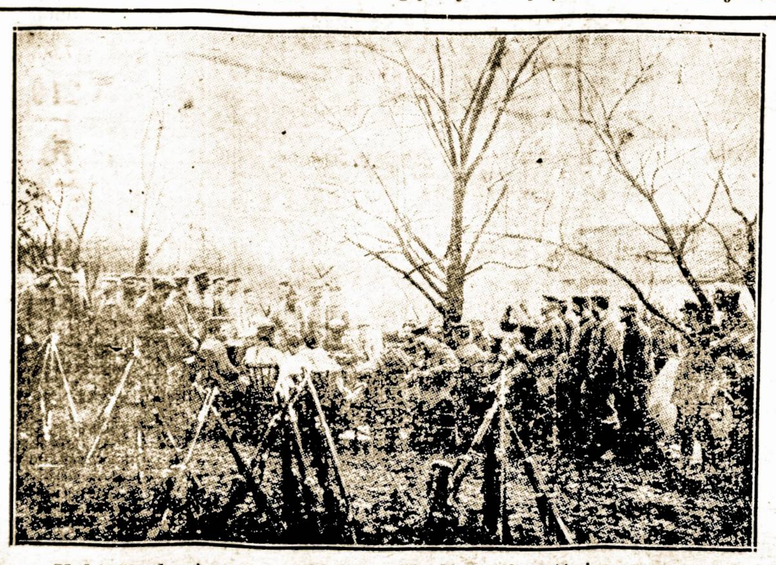

Vokiečių kariuomenė ilsisi ties Kraljevo, Serbijoj.

Teatras ir Balius

Parengti Lietuvių Rubsiuvių Unijos Skyriaus 269

VASARIO 20, 1916

Dram. R. loš puikią komedija **"Audra Giedroje"**

Duris atsidarys ant 5 valandų po pietų
Lošimas prasidės lygiai 6 val. vakare

M. Meldažio Svet., 2242-44 W. 23-čio Pl.

Įžangos Tikietai 50c, 35c ir 25c

GERBIAMIEJI. Rubsiuvių Unija visuomet parengia Puikius Vakarus ir šis vakaras gal but dar puikesnis, negu buvę kada nors pirmiau. Dramatiškas Ratelis loš vieną iš juokingiausių komedijų "AUDRA GIEDROJE." Jeigu nori linksmai vakarą praleisti, tai atsilankyk į šį vakarą, o busi pilnai užganėdintas. Po perstatymo bus PUIKUS BALIUS. Grieš Balako orkestra.

Kviečia KOMITETAS.

MOKYKIS BARBERYSTĖS.
Praktiški Nurodymai.
Išmokvnimas $25.00.
Inrankiai duodami.
Tri—City Barber College,
606 W. Madison St arba 319 State St., Chicago, Ill.

Vagių privalome apsisaugot

Insilaužimai ir užpuolimai įvyksta dienomis. Laikraščiuose skaitom, kad vakar ką-nors apvogė, bet nežinai, kad ryto tas pats tave patiks, jei nesi apsisaugojęs. Geriausias apsisaugojimas yra geras revolveris. Privalo buti kiekviename name

Didelis pardavima's
Tiktai trumpam laike

savęs apsigynimui.
Detective's Automatiškas 32 bei 38 kalibro, $15 vertės, už **$3.98**
Detective's Double Action, 7-nių šuvių, $8 vertės už **$2.45**

Taigi nelauk, bet tuojaus indėk į laišką 20 centų rankpinigių krasos ženkleliais ar pinigais ir parašyk kokį revolverį nori, o mes už tai išsiųsime tiesiok į tavo gyvenimo vietą. Likusius užmokėsi pasiimdamas. Detective's geriausi revolveriai, pilnai gvarantuojami. Jeigu nebusi užganėdintas, tai sugrąžinsime pinigus. Užsakymą išsiųsk tuojau — šiandien. Adresuok taip:
Hammond Sales Co., Dep. R. 5.
St. Louis, Mo.

Automobilių Važinėjimas ir Sutaisymas

Išmok vieną iš geriausių amatų pasaulyje. Didelis reikalavimas vyrų, mokančių šį amatą. Ateikite dabar, ir pradėkite, nes tokią proga tiktai vieną kartą barškina į Jųsų duris. Ateikite tuojaus. Dieninės ir vakarinės klesos. Laisnis gvarantuojama. Darbas sujieškomas.

STOCK YARDS AUTO STATION
3626 and 3628 S. Halsted St.

MILDA TEATRAS

VODEVILIUS ir PAVEIKSLAI
Subatos vakarai ir nedėliomis pirma
Vodeviliaus permaina: Pan., Ketvet ir Subatoj. Paprastom dienom pirmas floras 10c, Balkonas 5c
floras 15c. Balkonas 10c.
Halsted ir 32-ra gatvė.

LIEVESKIO Prekybos ir Kalbų
Dieninė ir Vakarinė **MOKYKLA**
3106 So. Halsted St., Chicago
Čia gali išmokti angliškai
Reikalauk Aprašymo

Vyrišku Drapanu Bargenai

Nauji, neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo $30 iki $50 ,dabar parsiduoda po $15 ir $25 dolerius.

Nauji, daryti gatavi, nuo $15 iki $35 siutai ir overkotai, nuo $7.50 iki $18 dolerių.

Visai mažai vartoti siutai ir overkotas, vertės nuo $25 iki $85, dabar $5 ir augščiau. Kelnės nuo $1.50 iki $4.50. Vaikams siutai nuo $3.00 iki $7.50

Atdara kasdieną, nedėliomis ir vakarais. S. GORDON
1415 S. Halsted St., . . Chicago, Ill.

MUSŲ metodą išmokinsime jųs anglų kalbą labai trumpame laike, jusų name arba kliasose dienomis bei vakarais. Rašyk pasiaiškinimų. Domaai
American School of Languages
731 W. 18th St. 1741 W. 47th St.
CHICAGO, ILL.

BROLIAI TAUTIECIAI

Keliaudami kada pro šalį meldžiu užengti į mano KARČEMA ant kampo 18-tos ir Halsted gatvės . Nes aš užlaikau geriausią užkandį ir visada šiltą dykai del visų Aš parduodu visokius gėrimus kuopigiausia, kaipo: Alaus keisas nuo 90c iki $2.00 ir visokios Degtinės, kaip: Bear Rye, Old Taylor — 95c. Viską dastatom į namus vestuvėms, krikštynoms ir kitokiuose reikaluose. Su pagarba,
PETRAS PALIULIS
1749 S. Halsted Str., Tel. Canal 4995.

"PEARL QUEEN"
KONCERTINOS

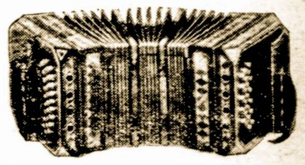

Padarytos Suvienytose Valstijose yra geriausios, netik tone, bet ir jų išdirbime. Atsišaukite į mųsų krautuves:
4663 Gross Ave arba
769 Milwaukee Ave.
Phone Yards 1557
Reikalaujantiems kataliogą duodam dykai.
GEORGI and VITAK MUSIC CO.

Dabar yra Geriausias Laikas

išmokti kirpimo ir "designing".
Mes galime gauti jums atsakančią ir gerai apmokamą vietą į trumpą laiką. Jųs gausite privatiškas instrukcijas ir praktišką patyrimą mokindamies.

Musų Mokiniai

priimami visose gerai apmokamose firmose Chicagoje.
Dieninės ir vakarinės instrukcijos.

Master School of Cutting
MOTERŲ IR VYRŲ DRABUŽIŲ.
JOS. F. KASNICKA, viršininkas
Priešais City Hall
Suite 208, 118 N. La Salle St., Chicago

SKOLINA PINIGUS

Paskolinam Jums pinigus ant antro morgičio ant Jųsų nuosavybės. Mes skaitom 6 tą nuošimtį ir Jųs galite išmokėt kas mėnesį. Jeigu reikalauji pinigų statymui bei pagerinimui savo nuosavybės, užmokėjimui mokesčių arba nuošimčių už savo savastį, arba jeigu nori išmokėt savo pirmą morgičį; jeigu perki arba mainai savo savastį ir reikalauji pinigų užbaigimui savo kontrakto, kreipkis į mus .

LOUIS STERN and COMPANY
Mortgage Bankieriai
5 N. LA SALLE GATVĖ
Kampas Madison ir La Salle gatvių.
Kambarys 909. Telefonas Main 4845

MOKYKIS BARBERYSTĖS —Mes mokiname šitą šviesų, švarų ir greitai išmokstantį amatą; geriausi nurodymai, lengvos išlygos, įrankiai duodami; darbas kiekvienam vyrui; galima užsidirbti šiek-tiek pinigų mokinanties; ateik pasimatyk su mumis arba rašyk del platesnių informacijų. Adresas:

Burke Barber School
Dept. D. 610 W. Madison St,
Chicago, Ill.

Prie išsinarinimo ir įsipjovimui
Tuojau įtrink D-ro Richter'io
PAIN-EXPELLER
Nuo 50 metų nesuvadžiojantis ir lietuvnikų numylėtas naminis budas
Tikras tiktai su pažymėta marke "ĮKARA"
25c. ir 50c. buteliukas visose aptiekose arba stačiai nuo
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street. New York, N. Y.

Telefonas Canal 3737
AKUSERKA
Mrs. A. Vidikas
Baigusi Akušerijos Kolegiją; ilgai praktikavusi Pennsylvanijos Hospitalėse ir Philadelphijoj. Pasekmingai patarnauju prie gimdymo. Uždyką duodu rodą visokiose ligose moterims ir merginoms. Kalbu lietuviškai angliškai, rusiškai, lenkiškai ir slavokiškai
1838 S. HALSTED ST., CHICAGO.
(šalia "Naujienų" Redakcijos)

DIENINIAI NUOTIKIAI

Kaip tik biznin žmogus įeini, tai visokie žmonės įvairiausiais patarimais ir pasiulymais pradeda lysti, kaip bitės prie medaus. Štai ir šiandien atėjo vienas geras pažįstamas geru pasiulymu. Ką tu, girdi, su bobom užsiėmi, ar ne puikiau butų, jeigu mes uždėtum geresnį biznį, taip sakant inteligentišką. Paklausiau, kokis yra tas inteligentiškas biznis.

— Ar tu, girdi, nežinai? —

— Jeigu žinočiau, tai tavęs neklausčiau — patėmijau jam.

— Inteligentiškas biznis tai yra bankas. Tu parduok savo tą bučernę ir užsidėsime biznį bankinį.

Iš pirmų jo žodžių, man tai labai patiko; bet toliaus suradau keblumus savo galvoj...

— Taip, prašnekau aš jin pamislijęs, — tas biznis yra geras, bet, jeigu tu subankrutysi, tai reikės sėdėti kalėjime, o aš visai jau nenoriu.

— Visi bankai gerai gyvuoja, — atsakė jis man.

— Taip, gyvuoja tie, kurie užsilikę, bet kiek jų jau nubankrutijo?... La Salle bankas ir didelis buvo ir žmonės buvo gerai žinomi, bet nubankrutijo ir gana.

— Tai kas kad nubankrutijo, jie vis tiek tapo turtingi. Nors vice-pirmininką nuteisė penkiems metams kalėjimo, bet jau antrą dieną išleido iš kalėjimo.

— Tai, tavo nuomone yra kad didžiųjų apgavykų nebaudžia? — užklausiau jo.

— Taip, — atsakė jis.

— Ar daug pinigų reikėtų uždėjimui banko?

— Nedaug, reikia tik užmokėti rentą ir įrengti ofisą, ot ir atliktas kriukis. O jeigu auksinėmis raidėmis užrašysi ant langų "Lietuviškai-Lenkiškas bankas," tai pinigų bus iki valios.

— Ale jeigu mums reikės atiduoti visus pinigus, tai irgi bus bankrutas?...

— Niekuomet visi neateina atsiimti pinigų. Buna taip: vienas atsiėma, o jo vieton du pasideda, taip, kad iš to atžvilgio pavojo nėra jokio.

Apie tą jo patarymą nieko tikrai nežinojau, — ar geras jis yra ar ne. Bet skambėjo gražiai. Sakau, kuomet žmogus iš geros pusės apipasakoja dalyką jis išrodo puikus, bet kuomet iš blogos — tai vėl blogu. Bet apie tai papasakosiu kitą kartą. *Žvalgas.*

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENAS"

Chicagos žinios

ROSELAND, ILL.

L. M. D. "Aido" ir L. S. M. Ratelio susirinkimuose svarstyta "Aušros" draugijos delegatų pakvietimas, parengti tos draugijos knygyno naudai vakarą — pirmame nedėldienyje po Velykų. Kadangi "Aušros" draugijos delegatai kvietė abi draugiji, tai pastarosios laikė ir bendrą susirinkimą. Bendrame savo susirinkime todvi draugiji vienbalsiai sutiko parengti tą vakarą. Statys "Švarkas ir milinė."

Reikia tikėties, todvi draugiji išpildys savo pažadėjimą "Aušros" draugijai ir roselandiečiai turės progą pamatyti puikų ir gerai atliktą veikalą.

Be to, negaliu nepasidžiaugt susiartinimu tųdviejų draugijų. Butų geistina, kad ir ateityje kad jodvi pagelbėtų viena antrai statant svarbesnius veikalus. *Girdėjęs.*

Martin ir Iadore Marks'ai areštuoti. Kaltinami varyme baltosios vergystės biznio.

Mayoras atėmė šešius saliunų laisnius už laikymą saliunų atidarytais nedėlioje.

Sarach Schneider, 17 m. mergina, 2125 N. Clark, rasta negyva. Gasas. Priežastis nežinoma.

A. Fredrik užmuštas elektros, kuomet jis palietė; elektros vielą.

PRANEŠIMAI

TEATRO DIRVONAI

Šiandien, 8 val. vakare, įvyks "Audra Giedroje' repeticija. Lošėjai maloniai prašomi nesivėluoti. *Režis. J. Briedis.*

"Žmonių Universiteto" lekcija šią nedėl bus: "Principai politiškos ekonomijos." Vieta: Pulaski svetainė. room B. — kampas Noble ir Blackhawk gatvių. Pradžia 1:30 val. po pietų. Inžanga dykai.

"Ž. U. sekr. *A. Jakštas.*

KEWANEE, ILL.

Šiuo pranešu, kad "Žmonių" repeticijos įvyks subatoje, 19 d. vasario, 7 val. vakare ir nedėlioje — 9 val. ryto. Artistai, kurie dalyvaujate tame veikale, butinai atsilankykite paskirtu laiku. Vieta pas drg. J. Bružą. Režisierius, *V. Petraitis.*

WESTSIDIEČIŲ ATIDAI.

Šiandien p. Meldažio svetainėje susivieniję West Side's draugijos rengia vakarą naudai nukentėjusių nuo karės. Vakaro programas susidės iš prakalbų, deklamacijų, muzikos ir tt. Kurie atjaučiate musų brolių nelaimę Lietuvoje — atsilankykite. Kalbės geriausi kalbėtojai. Pradžia 7:30 val. vak. Inžanga dykai. *Komitetas.*

KAS PRISIŲS 10c krasos ženkleliais ir penkis adresus, tik ne iš Chicagos, tam prisiųsim puikią dolerio vertės dovaną.
CASH NO CREDIT CO.
3246 So. Union Ave., Chicago, Ill.

Telephone Humboldt 4532.
Atdara dieną ir naktį
THE KAPLAN BATHS
Rusiškos-Turkiškos ir visokios
MAUDYNĖS
Taipgi Moterims Rusiškos ir Turkiškos.
MAUDYNĖS.
Taipgi užlaikome barzdaskutyklą.
1914-1916 W Division St.,
netoli Robey St., Chicago.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau draugo J. Janušausko. Girdėjau, gyvena Cicero, Ill. Jis pats, ar kas jį žino, malonės atsišaukti.
P. P. Kesilis
3718 Elm Str., Indiana Harbor, Ind.

Pajieškau Juozapo Šalčio ir Vladislovo Labanauskio ;abu Kauno g., Šaltis Varnių parapijos. Pagirzdučių dvaro. Labanauskas iš Šiaulių miesto. Atsišaukite.
Liudvikas Mizgir,
320 Gipson str., Scranton, Pa.

Pajieškome Stanislovo Girgziaus, Kauno gub., Raseinių pav., Tenenių parap., Kusų sodos. Pirma gyveno Westville, Ill. Jo tėvas jau 2 m. mirė ir paliko kiek turto. Malonėkite atsišaukti jis pats, ar kas jį žino šiuo adresu: An. Ilginis,
P. O. Box 7, Westville, Ill.

George Rubich, Indiana Harbor, pasiųstas 14 metų į pataisos namus. Jis perdurė žmogų, kuris apsivedė jo numylėtinę.

Ledo išvežiojimo vežimas užmušė 11 metų vaiką, kuris dabar guli Wesley Memorial ligonbutyje. Vardas vaiko nežinomas. Dreiveris areštuotas.

Ashton Colvin, 92 metų, gyvenęs 442 S. Sheridan ave. prapuolė iš namų. Policija ieško.

Draugijų Susirinkimai

Lietuvių Socialistų Jaunuomenės Lygos I-os kuopos susirinkimas įvyks nedėlioje, vasario 20 dieną, "Aušros" svetainėje, 3001 So. Halsted Str.; pradžia 10 val. Draugai teiksis arba atsilankyti laiku susirinkiman, arba — visai neatsilankyt. *Sekr. Gub.*

LIET. RUBSIUVIŲ SUSIRINKIMAS.

Subatoje, 19 d. vasario, įvyks lietuvių rubsiuvių 269 skyriaus susirinkimas p. Černausko svetainėje — kampas Union ir 19 gatvių. Pradžia 7:30 val. vakare. Rubsiuviai prašomi atsilankyti visi, nes randasi daug svarbių ir neatidėtinų reikalų. *Valdyba.*

Susirinkimai šiandien

Lietuvių Džianitorių Pašelpinio Kliubo 1 susirinkimas įvyks pėtnyčioje, vasario 18 d. The Liberty Club House Hall—3420 W. 12th St., 8 val. vakare.

Visi atsilankykite laiku, nes kalbės advokatas K. Gugis.

Kviečia *Komitetas.*

ANT RANDOS

ANT RANDOS
6 kambarių stubelė, vania, gazas, katik išmalevota ir išpuošta. Randa $15. 2932 W. 38th St., netoli Crane.
J. McDONNELL and CO.
3622 S. California ave., Chicago.

REIKALAVIMAI

NATIONAL ROG and METAL CO.
REIKALAUJAME — jaunų ar viduramžio vyrų dirbti prie popierų ir rėgsų. Atsišaukite.
5300 Federal St., Chicago.

REIKALINGAS BUČERIS, atsakantis savo darbe. Darbas nuolatinis, gera mokestis.
J. GEČAS,
716 W. 31st St., Chicago.

ANT AUKLĖJIMO NAŠLAITĖ.
Noriu paimt ir apsirašyt ant savo vardo našlaitę. Mergaitė turi buti graži ir nejaunesnė kaip 5 metų. Auklėjimas bus motiniškas mažoj šeimynoj. Rašykite laišką šiuo adresu:
Mrs. Anna Lietuvis.
General Delivery, Chicago, Ill.

REIKALINGI 5 kriaučiai prie kostumieriško darbo, turi buti geri, atsakantįs vyrai, mokantįs visą kriaučišką darbą. Patyrusiems vyrams darbas ant visados. Mokestis gera. Atsišaukite šiuo adresu:
Frank Banis,
4533 S. Marshfield Ave. Chicago, Ill.
Tel. Drover 6038.

REIKALAUJAME 6 lietuvių į fertilizer dirbtuvę, Aurora, Ill. Mokestis $2.00 į dieną. Mes užmokame nuvažiavimo iškaščius. Atsišaukite į "Naujienų" Ofisą, M. K. Chicago.

REIKALINGA mergina į spaudos ofisą, suprantanti ofiso darbą ir žinanti lietuvišką bei anglišką kalbas. Alga nuo $8 ik $12 savaitėje, pagal gabumą. Rašykite: J. Milaševičius,
801 8th Str., Waukegan, Ill.

NAUJAS IŠRADIMAS prieš vagis. Galit sau ramiai miegoti, niekas į jųsų namą neįeis. Ant kožno pakrutinimo klemkos skambina visame name. Gvarantuotas daiktas ir tik $1.50. Indėkit kiek rankpinigių, likusius atsiimdamas. Speciališka kaina agentams.
CASH NO CREDIT CO.
3246 So. Union Ave., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO

PARSIDUODA grosernė ir saldainių krautuvė, lietuvių apgyventoj vietoj. Biznis yra "cash" ir gerai išdirbtas. Žmonės norintįs pirkti šį "cash" biznį už nepaprastai žemą kainą, lai atsišaukia ant žemiau paduoto antrašo:
3603 Emerald Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA PIGIAI arklys ir vežimas. Galima pasirinkti iš trijų arklių. Parankųs del visko. Tvirtas ir greitas. Malonėkite kreipties šiuo adresu:
2150 So. Hoyne ave., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO
FOTOGRAFIJŲ DIRBTUVĖ.
prie didelės lietuvių parapijos labai puikioj vietoj. Puiki proga del žmogaus, kuris nori daryti puikų gyvenimą. Malonėkite kreipties laišku:
"Naujienos" No. 41,
arba
ypatiškai: K. JAMONTAS.

PARSIDUODA medinis namas ant 2 lubų ant 18 gatvės, arti Union ave., gerame stovyje ir neša gerą randą—$70.00 į mėnesį. Malonėkite kreipties šiuo adresu:
3213 So. Morgan St., Chicago.

PARSIDUODA groseriai, mėsa, saldainiai, visokie mažmožiai ir cigarai. Atsišaukite:
WERTH
2601 W. 43rd Str., Chicago.

JAUNA pora apleidžia miestą ir yra priversta parduoti savo 5-kių kambarių gražius rakandus, vartoti tik 2 mėnesiu. $150.00 seklyčios skurinis setas už $35.00; gražųs valgomojo ir miegamojo kambarių ir virtuvės rakandai. Taipgi gražios karpetos, ir ir $485.00 pianas su suoleliu. Visi rakandai taip, kaip nauji. Parsiduos labai pigiai. Atsišaukite tuojaus.
1922 S. Kedzie Ave., 1-mos lubos.

PARSIDUODA rakandai beveik nauji, vartoti tiktai vieną mėnesį. Rakandai labai puikųs del trijų kambarių. Parsiduoda už pusę mokėtos kainos. Priežastis pardavimo — vyro mirtis. Atsišaukite pas:
F. A. Bukauskas,
Emilija Mikašauskienė,
4601 S. Paulina St., Chicago.
Tel. Drover 4497.

Geriausios Farmos

Pirkite farmas pas mus, Didžiausioje Lietuvių Farmerių Kolonijoje, Amerikoj. Ta kolonija yra per mus uždėta 1905 metais ir ją apgyvendinome su 360 lietuvių-farmerių. Mes esame seniausi ir didžiausi lietuviai farmų pardavėjai Amerikoj. Mes parduodame teisingiausiu budu, išduodami pirkėjams už gvarantuotus Dėdės Samo popierius ir grynus Abstraktus be jokių extra damokėjimų. Mes turime šimtus visokio didumo parduoti farmų, išdirbtų, su užvestais laukais, su sodnais, su budinkais. Žemė derlingiausia — lygi, su moliu ir Juodžemiu, arba molis su gera smėlžeme. Geriausia žemė del visokių javų daržovių, sodnų, pievų ir del auginimo gyvulių—del ganyklų. Turime daug žemės, nes žemė eina brangyn. Atvažiuokit visokio didumo plotais, pigiai, po $6 už akrą ir brangiaus ant lengvų išmokėjimų. Kiekvienas galite tokios žemės pasiimti ir dirbdamas mieste išsimokėti ir įgyti gerą farmą. Pasiskubinkite nusipirkti žemės, neišdirbtos, geros, kurią parduodame te pas mus, o mes tikrai užtikriname, kad jųs surasite sulig savo noro tinkamą nusipirkimui farmą, už ką busite mums dėkingi. Kviečiame visus miesto darbininkus ir biznierius apsigyventi pas mus ant farmų, tarp savų brolių lietuvių farmerių ,apgyventame gražiame ir sveikame krašte, kur yra pilna apielinkė vaikams mokyklų ,bažnyčių, gelžkelių ir gerų piltų kelių, apielinkėje turgauno miesto Scottville's ir portavo miesto Ludington'o. Michigan. Nusipirkite musų kolonijoje farmas ir jums ant tų farmų taip patiks, kad apie miestą nė pamislyti nenorėsite. Turėsite ant farmos užtikrintą sau gerą gyvenimą. Trumpu laiku farma pati išsimokės visokias skolas ir jųs liksite į kelis metus turtingais farmeriais. Rašykite, tuoj gausite Lietuvių Kolonijos mapą ir Farmų Katalogą dovanai. Tik indėkite už 4 centus stampą del pačtos kaštu. Tikras Adresas:

A. Kiedis & Co.
Real Estate
Peoples State Bank Building
SCOTVILLE, MICHIGAN.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda visokius reikalus, kaip kriminališkuose taip ir civiliškuose teismuose. Daro visokius dokumentus ir popieras.
Namų Ofisas: 3323 S. HALSTED ST. Ant trečių lubų (Tel. Drover 1310
Miesto Ofisas: 127 N. DEARBORN ST. Room 1111-13 Unity Bldg. Tel. Central 4411

MORRIS N. FRIEDLAND
RUSAS ADVOKATAS.
155 N. Clark St., 513 Ashland Block Tel. Central 1443. Praktikuoja visuose teismuose Amerikoje ir Rusijoje. Vakare ofisas 2038 S. Halstead St., Tel. Canal 4639 Įėjimas per Jubilierių sąkrova

LIETUVIS
J. Andersunas
Specialisats kojų ligų, kaip tai: prakaitavimo ir degimo, nuspaudų (kornų), įaugimo nagų ir kitokių visokių ligų, kojų tiktai. Valandos nuo 9 išryto iki 12 ir 2 po piet iki 8:30. Nedėliomis nuo 9 iki 1 val.
3502 So. Halsted Str., 2-ros lub.

Tel Canal 2118
Dr. A. L. YUŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1749 S. Halsted St., Chicago
Kampas 18-tos gatvės

Dr. M. J. Badzmierowski
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Gyvenimas ir Ofisas:
2822 ARCHER AVE., CHICAGO.
Valandos: iki 9:30 išryto. 12:30 — 2:30 po pietų; 6:30 — vakare.

Dr. A. J. TANANEVICZE
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir gyvenimo vieta: 3249 SO. MORGAN ST. Valandos: 8 iki 10 ryto 1 iki 3 po piet 7 iki 9 vakare Tel. Drover 7800.
Ofisas ant F. Karo Aptiekos 1913 SO. HALSTED ST. Valandos: 10 ik 12 dien. 3 iki 5 po piet ir vakarais. Tel. Canal 1576.

Dr. A.R. Blumenthal

Phone: Yards 4317
AKIŲ SPECIALISTAS
Akis išegzaminuojam DYKAI
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 dieną.
4649 S. ASHLAND AVE., kampas 47 Str.

Telephone Yards 5032
Dr.M. Stupnicki
3109 S. Morgan St., Chicago, Ill.
Valandos: Nuo 8 iki 11 išryto; nuo 5 iki 8 vak.

Tel. Drover 9693
DR A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, vaikų ir visų chroniškų ligų.
Valandos: 10—12 ryte, 2—4 po piet ir 6—8 vakare. Nedėliomis 10—1 po pietų
3358 So. Halsted St., arti 34 St., CHICAGO

DR. DROZDOWITZ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gydo ligas inkstų, puslės, plaučių veneriškas ir odis.
Ofisas: 804 Milwaukee Ave.
5:30—7 8½ vak. Nedėliomis 11—12 d.
Ofisas: 1658 W. 12 st., kamp. Paulina
8—10 ryte, 12—2 po piet. 8—9 vakare
Telephone West 1078

Garsinkitės 'Naujienose'

Įsteigta 1872 DUODAM KREDITĄ
METINIS PRATUŠTINIMO IŠPARDAVIMAS
Kainos sumažintos nuo 25 iki 40 nuošimč
Gausi įjsų pinigų vertės—pirk dabar.

Ateik ir pamatyk šitą puikų skaitymui stalą, padarytą iš gero, tvirto ir gražaus ąžuolo. Tinka visokiuose namuose. Laike šio išpardavimo
Pamatyk musų specialius pasiulymus. Ateik ir peržiurėk musų tavorą
$5.75
Tėmyk musų dideles iškabas.
HENRY WOLF
1325-27-29-31 So. Halsted St.
kampas Maxwell St.
Tel. Canal 1099 Chicago

Dakteras HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 20 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodas X-ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir laboratorija, 1025 W. 18th St., netoli Fisk St. Valandos: Nuo 10—12 pietų; 6 — 8 vakarais.
Telephone Canal 3110
Gyvenimas: 3412 S. Halsted St.
Valandos: 8—9 ryte; 4—5 po pietų.

Tel. Haymarket 6212.
Dr. W. Yuszkiewicz
Lietuviškas akių gydytojas
Kas turi skaudančias akis arba silpnas, ar galvos skaudėjimą, atsilankykit pas mane
DR. W. YUSZKIEWICZ
1024 Milwaukee Ave.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 popiet.

Dr. Ramser
AKIŲ SPECIALISTAS

Prirenka visiems tinkamus akinius, egzaminuoja ir patarimus duoda dykai.
786-88 Milwaukee Ave., arti Chicago Ave., 2-ros lubos. VALANDOOS: Nuo 9 išryto iki vakarui. Nedėliomis nuo 9 išryto iki 2 pop ietų. Tel. Haymarket 2484.

Telephone Humboldt 1273.
M. SAHUD M. D.
Senas Rusas Gydytojas ir Chirurgas.
Gydo visokias vidurių ligas ir kitas užsenėjusias ligas.
OFISAS: 1579 Milwaukee Ave., kampas Narth Ave. Kambarys 206.
Valandos: 8:30 iki 10 išryto; 1:30 iki 3 ir 7:30 iki 9 vakare.

Dr. G. M. Glaser
Praktikuoja 25 metai.
Gyvenimas ir Ofisas:
3149 S. Morgan St., kertė 32. Chicago.
Specialistas ant
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikiškų
Taipgi Chroniškų Ligų
Ofiso valandos:
iki 9 ryto, nuo 12 ik 2 po pietų ir nuo 6 iki 8:30 vakare. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

DAKTARAS WISSIG,
Specialistas iš seno krajaus
Gydo visas ligas vyrų ir moterų
Nežiurint kaip užsisenėjusios ir neišgydomos yra.
Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir puslės, užnuodijimą kraujo, odos ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, ateikite čia ir persitikrinkite, ką jis gali jums padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tukstančius ligonių. Patarimas dykai. Offiso valandos nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro.
1900 BLUE ISLAND AVE., kampas 19-tos gat., viršui Bankos. Tel. Canal 3263.